ПАГОНЯ

РЭГІЯНАЛЬНЫ АГЛЯД: ГОРАДНЯ — ВІЛЬНЯ — БЕЛАСТОК ЗАСНАВАНА Ў 1920 г.

№ 5 (61) 4 - 10 лютага 1994 г. Кошт 150 рублёў

ВЫ ДАГУЛЯЕЦЕСЯ, ПАНОВЕ НАМЭНКЛЯТУРА!

На мінулым тыдні на працягу трох дзён за зачыненымі дзьвярыма адбываліся ў Вярхоўным Савеце намэнклятурныя разборкі. (Што там эканоміка, дзяржава, культура). Мы маем магчымасьць назіраць характэрную праяву агоніі сістэмы. Сістэмы ўлады, што даўно перажыла сама сябе, амярцьвела, згніла і прадаўжае абсурдна існаваць, раскладаючыся на вачах. Мы бачылі чарговую спробу антыбеларускай пракамуністычнай большасьці канчаткова і абсалютна замацаваць сваю прысутнасьць і кіраўніцтва ў галоўных зьвеньнях улады на Беларусі. Не выпадкова, што ўвесь гэты «гвалт» у канчатковым выніку зноў зьвёўся да патрабаваньня зьняць з пасады Шушкевіча і невыгадных міністраў унутраных справаў і КДБ. Расейская мафія і расейскія сьпэцслужбы імкнуцца захапіць ключавыя пасады ў дзяржаве і паздымаць з іх беларусаў гэтак жа, як яны пры дапамозе Кебіча і Данілава паздымалі беларусаў у беларускім войску і замянілі беларускае кіраўніцтва буйнейшых заводаў на расейскіх функцыянераў.

Спадар Кебіч і яго акружэньне здрадзілі Беларусі, Яны імкнуцца любымі сродкамі жорстка цэнтралізаваць уладу, рыхтуюць палітычныя ўмовы для інкарпарацыі Беларусі ў склад Расеі перад афармленьнем эканамічнай авантуры аб уваходжаньні Беларусі ў грашовую сістэму Расейскай Фэдэрацыі. Такая палітыка ёсьць антыдзяржаўная палітыка і зьяўляецца злачынствам, за якое спраўцы яго павінны панесьці пакараньне. Я ўпэўнены, што яны панясуць пакараньне.

Грамадзяне Беларусі павінны выразна ўсьведамляць, што галоўная небясьпека цяпер для нашага грамадзтва і галоўны вораг нашай дзяржавы ёсьць расейскі палітычны і эканамічны імпэрыялізм і кампрадорская дзейнасьць ураду Кебіча. Гэтыя людзі перад сканаваньнем сістэмы не могуць абыйсьціся без крыві. Ужо двойчы на працягу цяперашняй сэсіі выводзіліся войскі да Дома ўраду. Што гэта за дэманстрацыя? Бразгеньне зброяй перад дэпутатамі сьведчыць пра безадказнасьць тых, хто аддае загады.

Я патрабую адхіленьня ад пасады намесьніка Міністра МУС генэрала К.Платонава, які падняў войскі, згодна яго слоў, па ананімным тэлефонным паведам-леньні, не паставіў пры гэтым у вядомасьць Міністра і Старшыню Савета Міністраў. Такі чалавек не павінен кіраваць узброенымі людзьмі.

Тое, што расейскі імпэрыялізм зьяўляецца ідэалогіяй камуністаў на Беларусі, сьведчаць адносіны пракамуністычнай газэты «Советская Белоруссия» да майго артыкула «Аб рускім імпэрыялізме і яго небясьпецы» («Народная газета», - 1994 г., 15 студзеня.) і асабліва выступленьні з трыбуны Вярхоўнага Савета людзей пазаўчарашняга дня. Цьвёрдыя камуністы гатовыя абараняць нават свайго заклятага ворага Ельцына і ўсю яго каманду, дастаткова толькі ім пачуць крытыку імпэрскай палітыкі цяперашніх расейскіх кіраўнікоў.

Пачынаецца чарговы тыдзень Сэсіі Вярхоўнага Савета. Трэба было б заняцца эканомікай, нацыянальнай валютай, новым пераходным урадам. Але адчуваю вашае жаданьне, спадары дэпутаты, зноў зачыніцца і пачаць вялікую грызьню. Вы дагуляецеся, панове-намэнклятура.!

Зянон ПАЗЬНЯК,
з выступленьня на Сэсіі Вярхоўнага Савету 25.01.94.

ЗАЯВА АПАЗІЦЫІ БНФ У ВЯРХОЎНЫМ САВЕЦЕ

Адклаўшы абмеркаваньне надзенных пытаньняў, камуністычная большасьць Вярхоўнага Савета на працягу чатырох дзен ладзіла разбіральніцтва, ў выніку якога былі адпраўленыя ў адстаўку Міністар Унутраных спраў Уладзімер Ягораў і Старшыня КДБ Эдуард Шыркоўскі. Фармальна ў якасьці нагоды для іх звальненьня была выбрана вядомая гісторыя з арыштам двух функцыянэраў кампартыі Літвы, што знаходзіліся ў росшуку з 1991 года за ўчыненьне злачынства. Фактычна ж галоўнай прычынай такога галасаваньня праўрадавай большасьці стаў сумесны ліст У.Ягорава і Э.Шыркоўскага да народных дэпутатаў ад 20 лістапада 1993 года, ў якім яны ўказалі на незаконныя і небясьпечныя для нашай дзяржавы дзеяньні і асобных урадавых структураў. Апроч таго МУС і КДБ прадставілі ў распараджэньне Часовай дэпутацкай камісіі па расьследваньні дзейнасьці камэрцыйных структураў пры органах улады і кіраваньня вялікую колькасьць фактаў злоўжываньня афіцыйнымі асобамі, ў тым ліку кіраўнікамі Ўрада, сваім службовым становішчам. Ул.Ягораў і Э.Шыркоўскі публічна канстатавалі перад Вярхоўным Саветам росквіт карупцыі ў самых вышэйшых эшалонах улады, прычым Старшыня КДБ засьведчыў разбуральную дзейнасьць замежных спэцслужбаў.

Сьмехатворнымі ў гэтай сытуацыі выглядаюць спробы намэнклятурнай большасьці апеляваць да «законнасьці», да «неабходнасьці пабудовы прававой дзяржавы». Пра гэта раптам загаварылі тыя людзі, для якіх усе жыцьце існавала «тэлефоннае права» і воўчы закон расправы над тымі, «хто пайшоў супраць сваіх». Апазіцыя БНФ і іншыя дэмакратычныя дэпутаты адмовіліся галасаваць і не ўдзельнічалі ў гэтай бруднай справе.

Зьняцьце з пасады двух кіраўнікоў «сілавых ведамстваў» выглядае працягам палітыкі Ўрада Кебіча, які дзеля таго, каб уцячы ад адказнасьці за развал народнай гаспадаркі, спрабуе ўстанавіць адзінаўласную дыктатуру, абапіраючыся на верных сабе намэнклятуршчыкаў з Вярхоўнага Савета і пэўныя сілы за мяжой нашай дзяржавы, ў Расеі. Гэтая палітыка будзе мець працяг у спробах зьнішчэньня дэмакратычнай прэсы, правядзеньні магчымых прэзідэнцкіх выбараў пад жорсткім кантролем сеньняшняга ўрада, выкарыстаньні гвалтоўных сродкаў дзеля адной мэты - захаваньня сваей улады і ліквідацыі нашай дзяржавы на карысьць расейскіх інтарэсаў. Ўсе грамадзяне Беларусі, не зашораныя намэнклятурнымі догмамі, павінны ўсьвядоміць гэтую небясьпеку і актыўным грамадзкім дзеяньнем адправіць у адстаўку сеньняшні збанкрутаваны Ўрад, дамагчыся датэрміновых дэмакратычных выбараў у новы прафэсійны парлямэнт нашай незалежнай дзяржавы.

З.ПАЗЬНЯК, А.ПАРУЛЬ, М.КРЫЖАНОЎСКІ, І.ГЕРМЯНЧУК, П.ХОЛАД, А.ШУТ, С.ПАПКОЎ, Ю.БЕЛЕНЬКІ, І.ПЫРХ, А.ТРУСАЎ, С.АНТОНЧЫК, Г.ГРУШАВЫ, Л.ДЗЕЙКА, С.БАБАЧОНАК, Я.ГЛУШКЕВІЧ, С.НАВУМЧЫК, Б.ГЮНТАР, В.КАКОЎКА, В.АЛАМПІЕЎ, В.ГОЛУБЕЎ, М.АКСАМІТ, В.МАЛАШКА, Ў.НОВІК, А.БАРЫСЕНКА, І.ГЕРАСЮК, Л.ЗДАНЕВІЧ, С.СЛАБЧАНКА, І.СЯМАШКА, Л.БАРШЧЭЎСКІ, М.МАРКЕВІЧ, Г.СЯМДЗЯНАВА, Я.НОВІКАЎ, Я.ЦУМАРАЎ, А.САЛДАТАВА, Л.ТАРАСЕНКА, В.ШАЧАК.

29 СТУДЗЕНЯ АДБЫЛОСЯ ЧАРГОВАЕ ПАСЕДЖАНЬНЕ ГАРАДЗЕНСКАЙ АБЛАСНОЙ РАДЫ БНФ

Гэтым разам яно адбывалася ў Лідзе. На ім прысутнічалі, акрамя прадстаўнікоў гарадзкіх і раённых Радаў Горадні і Ліды, дэлегаты большасьці раённых Радаў БНФ Гарадзеншчыны, прадстаўнікі некаторых суполак вобласьці, а таксама госьці з Менску.

У першую чаргу было абмеркавана палітычнае становішча на Беларусі і арганізацыйныя пытаньні ў сувязі з магчымымі выбарамі. З дакладам па гэтых праблемах выступілі З.Жданюк (Менск), А.Астроўскі (Горадня) і В.Сіўчык (Менск).

Удзельнікі паседжаньня прышлі да агульнай высновы аб неабходнасьці актывізацыі сваей дзейнасьці ў розных накірунках. Акрамя таго, на паседжаньні з інфармацыйным паведамленьнем аб дзейнасьці Фонду падтрымкі дэмакратычных рэформаў імя Л.Сапегі і аб бліжэйшых планах Фонду выступіў яго прадстаўнік М.Кобаса. Цікавым было таксама выступленьне прадстаўніка Беларуска-Каталіцкай Грамады з Менску А.Бяляцкага, які распавеў пра актыўную беларусізацыю касьцелу ў нашай сталіцы.

А.ТАЛЕРЧЫК

СТВАРЫЛАСЯ ПЕРШАЯ ПАРТЫЙНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ

26 студзеня ў Мастах адбыўся ўстаноўчы сход сяброў БНФ і партыі БНФ Мастоўскага раёна. У стварэньні раённай арганізацыі прынялі ўдзел суполкі г.Масты, вёсак Гудзевічы і Лунна.

На сходзе выступіў старшыня вабласной Рады БНФ «Адраджэньне» Мікола Баўсюк. Ён распавядаў аб неадкладнасьці стварэньня структураў БНФ і партыі БНФ ва ўсіх раёнах і сельсаветах, а таксама зрабіў справаздачу аб апошнім сойме БНФ, сустрэчы апазіцыі з Б.Клінтанам і аб наведваньні ім Курапатаў.

На сходзе выступілі - старшыня мастоўскай суполкі Леў Барташ, сябры Міхал Гладухаў, Сяржук Дольнік. Сябры мастоўскай суполкі прапанавалі абраць старшыней Л.Барташа, Алесь Белакоз прапанаваў В.Беліду. Па выніках сходу былі абраны старшыней - Леў Барташ, намесьнікам - Васіль Беліда, сакратаром - Сяржук Дольнік, скарбнікам - Міхал Гладухаў. У склад таксама ўвайшлі Алесь Белакоз, Уладзімір Брыцько, Ганна Хіхол. Сход атрымаў інфармацыю аб стварэньні новых суполак у вёсках Правыя Масты і Мікелеўшчына.

(спадар).

ХТО ВІНАВАТЫ ?

На сэрцы робіцца балюча, калі пасьля кожнага пявыхаду «Пагоні» абураныя чытачы спрабуюць высьветліць пытаньне чаму?

Чатыры запазьдалыя выхады «Пагоні», калі ўсе астатнія гарадзенскія газэты ўбачылі сьвет, непакоіць чытача. Таму сеньня сьпяшаем даць нашым прыхільнікам тлумачэньне.

Паважаныя, мы заўжды ў час здаем да друкарні ўсе еабходныя матэрыялы. Своечасова робім фінансавыя разьлікі. Але, чамусьці, час ад часу наша «Пагоня» па незалежных ад нас прычынах не трапляе да вас. Калі ж спрабуем высьветліць тое-самае «чаму?», то ў адказ чуем, што зламалася друкарская машына, ці нехта захварэў.

Вось і чарговы - чацьвёрты сёлетагодні нумар трапіць да вас са спазьненьнем, бо, як высьветлілася, захварэў друкар.

Канечне, ўсё гэта для вас не апраўданьне. Вам неабходна своечасова атрымаць любімую газэту, а мы, на жаль, тут вам нічым ня можам дапамагчы. Як і ня можам вырашыць праблему перасылкі «Пагоні» па почце, ў супрацоўнікаў якой пастаянныя пытаньні з палівам.

З павагай да сваіх чытачоў калектыў рэдакцыі.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

«СВАБОДА - ВЯЛІКАЯ КАШТОЎНАСЬЦЬ...»

Зянон Пазьняк пра спатканьне з Білам Клінтанам

- 15 студзеня адбыўся візыт прэзідэнта ЗША Біла Клінтана ў Беларусь. Вы двойчы па працягу дня спаткаліся з ім. Аднак урадавыя газэты практычна нічога пра гэта не пісалі. Чаму так сталася?

З.ПАЗЬНЯК: Пытаньне амаль рытарычнае. Урадавы друк мае ўстаноўку нічога не казаць пра БНФ увогуле і пра Пазьняка ў прыватнасьці (як, дарэчы, і саўмінаўскае радые й тэлебачаньне). Дасягнуць поўнага маўчаньня ім не ўдаецца, таму замест праўды яны «заўседы гатовыя» напісаць якое паскудзтва.

Урад, Міністэрства замежных справаў і Прэзідыюм Вярхоўнага Савету да апошняга супраціўляліся жаданьню прэзідэнта ЗША спаткацца з Апазіцыяй БНФ і наведаць Курапаты. Што толькі яны ні выраблялі: адмовілі ў забесьпячэньні аховы Клінтану ў Курапатах, аэрапорт не прымаў самалет з памятным знакам, ціснулі на пасольства, на прадстаўнікоў амэрыканскай адміністрацыі і г.д. Нехта нават пусьціў чутку, што на Біла Клінтана ў Курапатах рыхтуецца замах. Ужо перад самым прыбыцьцем Прэзідэнта прыбеглі засяроджаныя амэрыканскія хлопцы з рыжым сабакам, і той пачаў абнюхваць камяні ля дарогі. «Што, - пытаю, - нюхае тут гэтая псіна?» - «Узрыўчатку», - адказваюць. Адразу відаць, што не жылі пры камунізьме, не знаемыя з мэтадамі «прапаганды і агітацыі».

А васпан пытае яшчэ, чаму іхны друк нічога не напісаў. Пачакайце, напіша яшчэ і пра «долларовые иньекции в сторону БНФ і пра змову з амэрыканскім імпэрыялізмам.

- Пра што была гаворка на спатканьні з Клінтанам ва ўрадавай рэзідэнцыі?

З.ПАЗЬНЯК: Закраналіся пытаньні дэмакратычных і эканамічных рэформаў на Беларусі, неабходнасьць дэмакратычных выбараў, забарона агульнадзяржаўнага рэфэрэндуму аб такіх выбарах Вярхоўным Саветам, становішча сродкаў масавай інфармацыі, імпэрская ў дачыненьні да Беларусі палітыка Расеі, пытаньні аб крэдытах і амэрыканскай дапамозе кіруючаму на Беларусі рэжыму. Рэч у тым, што беларуская намэнклятура, калі трапляе на Захад, выдае сябе за дэмакратаў, а яе верны слуга С.Шушкевіч гаворыць там пра неіснуючыя рэформы, «працэсы», «стабілізацыю» і пад. Гэтак яны разам дэзінфармуюць заходні сьвет.

У мяне не выклікае сумневу, што Амэрыка не павінна даваць крэдыты ўраду, які спарадзіў незвычайную карупцыю, імкнецца ліквідаваць незалежнасьць

Беларусі, прадае нацыянальныя інтарэсы. Крэдыты гэтыя намэнклятура ўкрадзе, растранжырыць і праесць, а аддаваць потым прыйдзецца народу. Крэдытная дапамога павінна быць пастаўлена ў залежнасьць ад дэмакратычных і эканамічных рэформаў. Тут жа мной было сказана, што Злучаныя Штаты не павінны адмаўляцца дапамагаць нам у справе разбраеньня і кампенсацыі за ўран з ракетаў, бо мы выконваем усе ўмовы пагадненьняў аб разбраеньня, нягледзячы на чарнобыльскую трагедыю, дзе нам ніхто не дапамагае (хоць абавязана дапамагаць Расея). Прэзідэнт Клінтан пагадзіўся з гэтымі развагамі. Я сказаў таксама, што дэмакратыі, дзяржаўнасьці, нацыянальна-культурнаму адраджэньню Беларусі патрэбная перш за ўсе маральная падтрымка Амэрыкі і заходніх краінаў.

- Як праходзіла спатканьне ў Курапатах?

З.ПАЗЬНЯК: Саўмін дамогся, што прыезд у Курапаты перанесьлі на завяршэньне візыту. Але гэта, ўрэшце, атрымалася і нязгорш. Спатканьне з Прэзідэнтам адбылося ля Крыжа Пакуты, пастаўленага народам у 1989 годзе і прынесенага сюды на руках ад Усходніх могілак. Я коратка расказаў Прэзідэнту пра Курапаты, пра Крыж. Ен падыйшоў да Крыжа і доўга стаяў адзін, апусьціўшы галаву, быццам малячыся. Потым мы пайшлі пешшу пад гару, на якой пачынаюцца агульныя магілы расстраляных (гэта прыблізна за 300-350 мэтраў ад Крыжа), размаўляючы аб падзеях, якія тут адбываліся паўстагодзьдзя назад.

На гары быў ужо ўстаноўлены гранітны памятны знак з надпісам па-беларуску і па-ангельску: «Ад народа Злучаных Штатаў Амэрыкі беларускаму народу дзеля памяці». Нас спаткалі дзеці, вучні 199-ай школы (ім па 9-12 гадоў) з ліхтарыкамі ў руках. Дзяўчынка паднесла Прэзідэнту ліхтарык, і разам яны накіраваліся да памятнага знака. У гэты час дзіцячы хор засьпяваў «Магутны Божа». Прэзідэнт паставіў ліхтарык-сьвечку і неўзабаве вярнуўся назад. Я растлумачыў яму, што дзеці сьпяваюць беларускі духоўны гімн, напісаны паэтэсай Нальляй Арсеньевай, якая жыве ў Амэрыцы і адзначыла ўжо свае 90-годзьдзе.

Прэзідэнт Клінтан тады сказаў, што хоча зьвярнуцца да дзяцей з прамоваю. Ён павярнуўся да дзетак і размаўляў прыблізна так: «Дарагія дзеці, вы жывяце ўжо ў свабоднай краіне. Памятайце, што свабода - гэта вялікая каштоўнасьць. Беражыце яе, і няхай ваша жыцьцё будзе добрым дзеля вашай свабоднай краіны, якую вы павінны зрабіць квітнеючай дзяржавай» і г.д. Гэта была кароткая і харошая прамова.

Потым прэзідэнту ЗША былі прадстаўленыя кіраўнікі асноўных рэлігійных канфэсіяў Беларусі і актывісты «Мартыралёгу Беларусі», якія былі тут са сваей харугвай. Калі мы пакідалі ўзгорак, я сказаў:» шаноўны спадар Прэзідэнт. І ўсё ж якія б цяжкасьці ні перажывала наша свабода, глядзіце - гэтыя дзеці ўжо далучаюцца да Бога і шануюць сваю мову». - «Так, гэта выдатна, і я гэта заўважыў», - адказаў Клінтан.

На памяць пра візыт я падараваў прэзідэнту Клінтану Кніжку «Курапаты», якая толькі што выдадзена ў Нью-Ёрку Беларускім Інстытутам Навукі й Мастацтва, стараньнямі шаноўнага доктара Вітаўта Кіпеня і амэрыканскіх беларусаў. У кніжцы на беларускай і ангельскай мовах зьмешчана навуковая справаздача аб археалягічных дасьледваньнях Курапатаў у 1988 годзе, чарцяжы, фатаграфіі і два артыкулы. Гэтая кніжка мела выйсьці на Бацькаўшчыне, ў выдавецтве «Беларуская Энцыклапэдыя». Але калі ў 1992 годзе раптам памер кіраўнік БелЭн сьветлай памяці Міхась Ткачоў і на яго месца заступіў былы член ЦК КПБ і асабліва даверраны знаўца эміграцыі, выданьне яе там стала немагчымым, і рукапіс давялося забраць. Але, як кажуць, няма таго дрэннага...

Разьвіталіся мы на шашы, і шматлікі, шумны прэзідэнцкі картэж пакаціўся ў аэрапорт.

- Ці былі ў Курапатах жонка прэзідэнта Клінтана Хілары і дачка Чэлсі?

З.ПАЗЬНЯК: Не, іх не было.

- Чаму?

З.ПАЗЬНЯК: Так прадугледжана пратаколам. Прэзідэнт павінен быў быць адзін.

- Ад каго зыходзіла ініцыятыва вашага спатканьня ў Курапатах і перамоваў паміж Апазіцыяй БНФ і Клінтанам?

З.ПАЗЬНЯК: З просьбай прадугледзець спатканьне з Апазіцыяй БНФ мы зьвярнуліся да амэрыканцаў загадзя, перад візытам. Наведаньне Курапатаў - гэта амэрыканская ініцыятыва і, як мне падалося, асаблівае жаданьне прэзідэнта Клінтана.

- Як паставіўся Клінтан да нерашкодаў яму наведаць Курапаты і спаткацца з Апазіцыяй БНФ?

З.ПАЗЬНЯК: Ня ведаю. Я не пытаў, але мяркую, што пэўныя высновы для сябе зрабіў. Зрэшты, я папрасіў у яго прабачэньня за дзеяньні ўлады і растлумачыў, што нашчадкі чынілі тыя, чые папярэднікі расстрэльвалі безьвінных людзей. Так што іхныя паводзіны можна зразумець, гэтак жа як неахайнасьць, зьдзек і запусьценьне на сьвятым месцы. Яно для іх не сьвятое.

- Якія вашыя ўражаньні ад Клінтана як чалавека і дзяржаўнага дзеяча?

З.ПАЗЬНЯК: Ураджаньні кароткія, а таму, зразумела, павярхоўныя. На ўзроўні першаснага ўспрыняцьця ён ня выклікаў у мяне ніякіх адмоўных пачуцьцяў, хутчэй сімпатыю. Чалавек спакойны, сітуацыю і зьмест гаворкі. У Курапатах я ўбачыў, што ён, не падрабляючыся, перажывае. Калі я прадстаўляў яму «Мартыралёг» - людзей, што пажыцьця правялі ў камуністычным ГУЛАГУ і засталіся жыць, Клінтан быў узрушаны і імкнуўся схаваць сваю ўзрушанасьць. І яшчэ мне здалося, што ён з павагай ставіцца да Бога.

- Ці задаволены вы гэтым спатканьнем і якіх чакаеце вынікаў?

З.ПАЗЬНЯК: Я ня схільны нічога перабольшваць ці ацэньваць неадпаведна. Лічу, што візыт Клінтана ў Беларусь ў цэлым меў станоўчае значэньне.

Дрэнных вынікаў ня будзе.

Гутарыў М.КУЛА (Прэс-цэнтар БНФ «Адраджэньне»)

Фатаграфаваў Я.ПЯСЕЦКІ

ПАЛІТЫЧНАЯ СЦЭНА

ЗА ЗАЧЫНЕНЫМІ ДЗЬВЯРЫМА, АЛЬБО «НАШЫХ» НЕ ЧАПАЙ!

Тры з паловай парлямэнцкіх дні за зачыненымі дзьвярыма народныя дэпутаты Беларусі абмяркоўвалі пытаньне, зьвязанае з выдачай летувіскаму правасуддзю двух завадатараў крывавай бойні ў Вільні, якая адбылася напачатку 1991 года. Парушэньні працэсуальнага характару, якія былі дапушчаныя пры правядзеньні гэтай апэрацыі Гэнэральным пракурорам В.Шаладонавым, Міністрам унутраных спраў У.Ягоравым, а таксама службай памежнай варты, сталі падставай для таго, каб забыцца пра самыя што ні ёсьць злабадзённыя праблемы: карупцыі, ўваходжаньня ў рублевую зону, абвальных працэсаў у эканоміцы... Але парадаксальная, на першы погляд,сытуацыя выглядае цалкам лягічнай для нашага пракамуністычнага Вярхоўнага Савета: «Пакрыўджаныя былі і ёсьць «партайгэносэ» для практычна ўсіх нашых дэпутатаў. Больш таго, абодва - і Буракявічус, і Ермалавічус - зьяўляюца лідэрамі камуністычнай партыі братняй Летувы. Пры такіх акалічнасьцях і спрацаваў прынцып: «Нашых б'юць!»

У выніку гэтай разборкі Ў.Ягораў 195-ю галасамі «за» быў вызвалены ад займаемай пасады. А вось В.Шаладонаў атрымаў толькі «папярэджаньне» - за недавер яму прагаласавала толькі 136 (кворум для прыняцьця рашэньня 174) найбольш радыкальных дэпутатаў-камуністаў. Пра шэфа памежнай варты Бачарова ўвогуле ня ўспомнілі. Затое, здавалася б нечакана пацярпеў старшыня КДБ Э.Шыркоўскі. Супраць яго знаходжаньня на гэтай пасадзе выказалася 187 дэпутатаў.

Аналізуючы гэтыя вынікі, прыходзім да высновы: справа ня толькі ў тым, што беларускія камуністы былі абавязаны выканаць свой «інтэрнацыянальны» абавязак перад летувіскімі сябрамі. Пад шум аб парушэньнях правоў камуністаў праўрадавая фракцыя «Беларусь» папросту расправілася з нягоднымі спадару Кебічу міністрамі, якія мелі неасьцярожнасьць выказаць сваю думку па шэрагу праблемаў. Вынесенае Ў.Ягоравым і Э.Шыркоўскім амаль два месяцы назад сьмецьце з урадавай хаты ў выглядзе адкрытага ліста пад назвай «Аб некаторых пытаньнях дзяржаўнага будаўніцтва», дзе спадары Кебіч і Данілаў абвінавачваліся ў стварэньні неканстытуцыйных органаў улады, як мы зараз бачым, не было заблытана ні Кебічам, ні ягонымі хаўрасьнікамі.

У сваім ірвеньні хутчэй пакончыць з гэнэраламі, карыстаючыся адсутнасьцю прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі, праўрадавае лобі не рабіла аніякіх захадаў, каб захаваць хаця б уяўнасьць нейкай аб'ектыўнасьці, каб хоць неяк прыхаваць свае сапраўдныя мэты. Вось толькі адзін факт. У.Ягораў у сваёй прамове (у чацьвер 20 студзеня) робіць сэнсацыйную заяву пра тое, што ягоны намесьнік Платонаў па «ананімнаму» тэлефоннаму званку (так патлумачыў свайму шэфу сам Платонаў) прывеў у стан баявой трывогі ўнутраныя войскі, што дыслацыруюцца ў сталіцы, вывеў частку гэтых войскаў са зброяй маль пад самы Дом ураду. У любой другой сталіцы гэты безпрэцэдэнтны факт (калі не лічыць Маскву) стаў бы падставай для парлямэнцкага рассьледаваньня. У любой іншай, але ня ў нашай. Дэпутатаў нават не зацікавіла, хто такі гэты «інкогніта», які толькі адным тэлефонным званком здольны паставіць пад ружжо батальен салдатаў. За тое, каб атрымаць тлумачэньні на гэты кошт непасрэдна ад Платонава, прагаласавала трохі больш за сто дэпутатаў. Астатнія, мабыць, добра ведалі прозьвішча і мэты аматара пагуляць прынародна вайковымі мускуламі.

Іначай, чым бархатнай контррэвалюцыяй, тое, што адбывалася ў гэтыя дні ў Авальнай зале, назваць цяжка. Цынічна й нахабна за зачыненымі дзьвярыма адбываецца дзяржаўны пераварот шляхам пазбаўлення ад людзей, якія хоць нейкім чынам замінаюць поўным банкрутам ад палітыкі. Учора гэта былі Ягораў і Шыркоўскі. Хто будзе сеньня? Тактыка «зачыненых дзьвярэй» прыносіць зараз посьпех тым, хто завёў нас у тупік і галечу, разваліў эканоміку. Нават штыкі пакуль што не патрэбны. Дастаткова націснуць на кнопкі і - перамога. Але вопыт апошніх трох гадоў яскрава сьведчыць: там, дзе перамагае Кебіч і дэпутацкая фракцыя «Беларусь», там наносіцца яшчэ адно паражэньне Беларусі. Нам з вамі, нашым бацькам, нашым дзецям.

М.МАРКЕВІЧ

КАРФАГЭН РАЗБУРАНЫ. ШТО ДАЛЕЙ?

Якія сілы возьмуць верх у парляманце: прыхільнікі адраджэньня і сувэрэнітэту Беларусі ці інтэграцыі са старэйшым братам і паступовага стварэньня новага Саюзу? Гэтае пытаньне некалькі дзен пагрозьліва вісела ў паветры Авальнай залы. На жаль, адказ прыйшоўся на заход Сатанінскага Дню, які ў сераду 26 студзеня скончаўся ў 16 гадзін (Памятаеце ў якой гадзіне А.Лукашэнка распачаў ракавую прамову?) разгарачоных пахам перамогі парлямэнтарыяў ужо не задавальнялі «галовы» Э.Шыркоўскага і Ў.Ягорава. «Сегодня выдернули только отростки репейника. Чтоб он не пускал новых - надо вырвать весь корень», напэўна гэтыя словы належылі аднаму з лідэраў парлямэнцкай большасьці. Таму, хто добра-такі пастараўся, каб адправіць ў адстаўку С.Шушкевіча. Вось толькі час выбралі... А можа гэта быў як раз іх час ?

Здаецца нават надвор»е адрэагавала на бурныя палітычныя падзеі - доўгую адлігу на двары зьмянілі маразы. Ці не сімвалічна гэта? Ці не азначае яно радыкальныя зьмены ў палітычным жыцьці Беларусі?

У той жа дзень і жалобная вестка шчымлівым смуткам адазвалася ў нашых сэрцах. Памёр летапісец народных трагедый - Хатыні, Курпаптаў, Чарнобыля, вялікі знаўца жыцьця і характару свайго народу.

Ці не замнога згубіла ў апошні час дэмакратычная Беларусь? Мікола Ігнатовіч, Міхась Ткачоў, Алесь Адамовіч і вось, нарэшце, адстаўка С.Шушкевіча...

Недобразычліўцы казалі, што ен быў «нулявым» палітыкам. Але ж палітыка - гэта мастацтва магчымага. Гэта было цудам, што ен, не маючы падтрымкі большасьці, быў выбраны на высокую пасаду і нават пратрымаўся на ей звыш двух гадоў.

А суддзі хто? Наколькі вялікія палітыкі В.Ганчар, А.Лукашэнка і Д.Булахаў, паказалі вынікі тайнага галасаваньня пры абраньні новага сьпікера. Здаецца 24 галасы, пададзеныя за В.Ганчара, вельмі яскрава адлюстроўваюць паказчык аўтарытэту гэтага дэпутата сярод калегаў, як дарэчы і яго паплечнікаў, рэйтынг якіх быў бы здаецца яшчэ меньшым, калі б яны выставілі і свае кандыдатуры.

Цяжка сказаць, як слкадзецца далейшы лёс Шушкевіча-палітыка, але ўпэўнены ў адным - ён застанецца ў Гісторыі Баўькаўшчыны, як першы кіраўнік незалежнай Беларусі, гэткім беларускім Вашынгтонам. У той жа час, мяркую, што нашчадкі аддадуць належнае і айчынным «малютам скуратавым».

Відаць апошнія падзеі на Беларусі нікога не аставілі раўнадушнымі. Адныя не хаваюць сваей радасьці, ледзь не пляскаюць у ладкі - нарэшце зьнялі «этого Стасика». На тварах другіх - трывога, разгубленасьць, нават адчай: няўжо доўгачаканы сувэрэнітэт шматпакутнай Беларусі пратрымацца крыху больш двух гадоў?

Ў сувязі з гэтым адно пытаньне не дае спакою: няўжо «камуністычны тэрмідор» пагражае Беларусі? Мяркую, што для лесу Бацькаўшчыны наступілі цяжкія часы. Менавіта зараз вырашыцца, ці стане Беларусь у сусьветнай супольнасьці самастойнай і раўнапраўнай дзяржавай, ці канчаткова страціць свае адметныя нацыянальныя рысы, мову, паступова растворыцца на абшарах суседніх народаў і назаўседы застанецца Паўночна-Заходнім краем, бо потым бадай ніколі ў нашага народа не хопіць моцы, каб зноў распачаць цяжкі шлях Адраджэньня.

Але паратунак змрочнай пэрспэктывы ўсе ж ёсьць - гэта новыя выбары ў Вярхоўны Савет.

ІГАР ПРЫВАРОЦКІ.

НЕЗАЛЕЖНАЙ БЕЛАРУСІ САМАСТОЙНУЮ ПАЛІТЫКУ?

Вядома, што на пачатку 1994 года Вярхоўны Савет зьбіраецца разгледзець асноўныя накірункі зьнешненацыянальнай і зьнешнеэканамічнай дзейнасьці Рэспублікі Беларусь.

Але чаму так позна? Беларусь жа стала сувэрэннай яшчэ ў 1991 годзе? З гэтым пытаньнем карэспандэнт «Пагоні» Ўладзімір АбрамовіЧ зьвярнуўся да сакратара камісіі Вярхоўнага Савета беларусі па міжнародных справах і зьнешнеэканамічных сувязях Валянціна Голубева.

- Так, Вярхоўны Савет спазьніўся, і не толькі ў гэтым пытаньні. Вы выдатна разумееце, што цяперашні вышэйшы заканадаўчы орган Беларусі ня ёсьць яшчэ сапраўдны парлямэнт незалежнай дзяржавы. Выбары былі ў Вярхоўны Савет БССР як часткі СССР. Значная колькасьць дэпутатаў і да сённяшняга дня не пазбавілася гэтага комплексу непаўнавартасьці, залежнасьці, калі ўсе, ў тым ліку і зьнешняя палітыка, вызначалася ў Маскве. (Нездарма ж сеньня так ня хочуць ужываць у адносінах да Беларусі словы «краіна» ці «дзяржава», а толькі «рэспубліка» ці ўвогуле «рэгіён»).

Дарэчы, па дзеючай канстытуцыі Беларусь «у зьнешнепалітычнай дзейнасьці кіруецца мэтамі, задачамі і прынцыпамі зьнешняй палітыкі, вызначанымі Канстытуцыяй СССР». Вось так, СССР няма, а Беларусь праводзіць у жыцьце палітыку неіснуючай дзяржавы. Не адмаўляю думкі, што камусьці вельмі выгодна захоўваць такі стан рэчаў.

- Вы ўдзельнічалі ў падрыхтоўцы разглядаемых дакумэнтаў. Чым Вы кіраваліся пры гэтым ?

- Перш за ўсё зыходзілі з неабходнасьці распрацаваць дакумэнт, рэалізацыя якога дазволіла б максімальнае забеспячэньне нацыянальных інтарэсаў Беларускай дзяржавы, стварыла б умовы да хутчэйшага ператварэньня Беларусі ў без'ядзерную і нейтральную краіну. З улікам гэапалітычнага становішча Беларусі, з улікам таго, што наша краіна знаходзіцца на сутыкненьні палітычных, эканамічных і да т.п. інтарэсаў паміж Усходам і Захадам, робіцца выснова аб важкасьці і неабходнасьці правядзеньня самастойнай палітыкі, якая б дазволіла пазьбегчы магчымага празмернага ўплыву з боку заходніх дзяржаў і аслабіць такую ж (а яна на сёньня ёсьць) з усходняга боку.

- Відавочна, што большасьць дэпутатаў цяперашняга Вярхоўнага Савета лічаць галоўным (лічы - адзіным) партнёрам Беларусі толькі Расею. Ці правільна гэта?

- Прывязка на аднаго партнёра заўсёды ўтрымлівае пэўную небясьпеку. Таму з Расеяй, як са сваім суседам і партнёрам, мы павінны імкнуцца наладзіць адносіны прыязнасьці і супрацоўніцтва. Але чаму толькі з Расеяй? Ніводная заможная краіна не ідзе ў эканамічных зносінах на завязку толькі на аднаго партнёра, як бы выгодна гэта не было. Прыклад ЗША, якія купляюць нафту больш чым у 20 краінах. Прычым у некаторых па вельмі высокіх цэнах. Але гэта дазваляе ім быць эканамічна (а для нас было б і палітычна) незалежнымі ад дзейнасьняў той ці іншай краіны. Разьвіваць кантакты трэба з усімі, ў першую чаргу з тымі краінамі, адносіны з якімі могуць, прынесьці пэўныя выгоды для Беларусі. Дарэчы, сувязі і палітычныя і эканамічныя з нашымі бліжэйшымі суседзямі, на маю думку, разьвіваюцца недастаткова. маю на ўвазе тут Польшчу, Ўкраіну, Латвію І Летуву. Шмат у гэтых дзяржаваў супольнага, вялікія пэрспэктывы ў супрацоўніцтве.

- А каму аддаваць прыярытет у далёкім замежжы?

Самае галоўнае - паспрабаваць увайсьці ў сфэру дзейнасьці Эўрапэйскай палітыкі. Маю на ўвазе ня толькі дачыненьне з пэўнымі краінамі, але і ўдзел у прпацы Эўрапэйскага Супольніцтва. Шлях гэты доўгі і няпросты. Адстаем мы ад Эўропы эканамічна і без пэўных рэформаў, у гаспадарцы роўнага супрацоўніцтва чапаць нельга. Не прымуць нас у Эўропу і па палітычных меркаваньнях. На прыклад, на просьбу Беларусі прыняць нашу дзяржаву ў якасьці пастаяннага Члена Савета Эўропы, атрымалі тлумачэньне, што туды ўваходзяць краіны, якія маюць дэмакратычныя Канстытуцыі і дзе абавязкова прайшлі свабодныя дэмакратычныя выбары. Што ў нас атрымалася з выбарамі і рэформамі вы ведаеце. Сумняваюся, што новыя выбары адбудуцца і ў першай палове 1994 года, негаворачы ўжо пра сакавік.

Калі гаварыць пра дзяржаўныя прыярытэты для Беларусі ў Эўропе, то можна сьмела называць амаль усе краіны, з усімі трэба разьвіваць сувязі. Але на першы план аб'ектыўна выходзіць Нямеччына. Гэта краіна сама праяўляе да нас вялікае зацікаўленьне, яна займае пераше месца па тавараабароту сярод краін далёкага замежжа. Беларусь зацікаўлена ў прыцягненьні гэрманскіх інвэстыцый у нашу прамысловасьць, а нямецкім прадпрыймальнікам ёсьць што ўкладаць. Думаю, што беларуска-гэрманскія адносіны будуць найбольш стабільнымі і пэрспэктыўнымі.

Адносіны з ЗША маюць таксама добрую будучыню. ЗША больш за іншыя краіны матэрыяльна дапамагаюць Беларусі ў выкананьні Дагавора аб звычайных узбраеньнях. Дарэчы, гэтая краіна сама паставіла перад Расеяй умову, каб частку прыбытку, які атрымліваецца пасьля перапрацоўкі ўрану з боезарадаў раней вывезеных з нашай тэрыторыі, аддаць Беларусі.

Варта супрацоўнічаць і з Канадай. Калі б наш урад быў разумнейшы, то ен не пасылаў бы камбайнёраў у Казахстан, а закупіў бы збожжа ў той жа Канадзе. Абыйшлося б гэта дзяржаве прыблізна ў 2 разы таньней. Дарэчы, з Казахстану мы не атрымалі яшчэ ўсяго таго збожжа, за якое заплацілі яшчэ ў 1992 годзе. У Канадзе добра купляюць трактары «Беларусь». Шкада толькі, што прадаем іх ня мы, а пасярэднікі. Тое ж у Кітаі з Белазамі, якія перапрадае туды Расея, атрымліваючы іх з Беларусі па лізінгу. Трэба вывучаць азіяцкі і афрыканскі рынак, трэба ўсталёўваць супрацоўніцтва з нафта і газаздабываючымі краінамі, ў першую чаргу з Блізкім Усходам.

Працы шмат, але, на жаль, яна не заўсёды ідзе на карысьць народа і дзяржавы. Пастаяннае імкненьне ўраду і большасьці Вярхоўнага савета ўвайсьці ў нейкі «саюз» ці «зону» выклікае шмат сумненьняў у іх здольнасьці і жаданьні ўвогуле праводзіць беларускую палітыку.

СУМЕЖЖА

ВЕСТКІ З ЛЕТУВЫ

ДЗЕНЬ ЖАЛЮ

Днямі грамадзяне Летувы адзначылі трэцюю гадавіну крывавых студзеньскіх падзей 1991 года, калі камуністычная партыя тагачаснай Летувы (на пляцформе) КПСС з дапамогай Ўзброеных сілаў СССР намагалася зьдзейсьніць дзяржаўны пераварот.

Як выдома - у тыя трагічныя дні ў час абароны Радыёцэнтру і Дома друку загінула чатырнаццаць чалавек. Памяць загінуўшых ушанавалі кіраўнікі дзяржавы, адбыліся шматлюдныя мітынгі, прайшлі сьвятыя служэньні ў касьцелах Вільні.

Да помніку ахвярам таталітарызму былі ўскладзены жывыя кветкі, вянкі, было запалена мноства сьвечак.

НАПРЫКАНЦЫ ПЕРШАГА ЭТАПУ ПРЫВАТЫЗАЦЫІ

Падыходзіць да свайго заварщэньня першы этап прыватызацыі на Летуве. Вылічана, што ён скончыцца 1 ліпеня 1994 года, калі закончыцца тэрмін дзеяньня прыватызацыйных чэкаў і пачнецца Фінансавая прыватызацыя. У сьпісах прыватызуемых аб'ектаў унесены з 1 верасьня 1991 года 4863 прадпрыемствы агульнай вартасьцю 536,7 мільёна літаў. Па законах першаснай прыватызацыі прыватызавана маёмасьць 4233 дзяржпрадпрыемстваў на суму 304,8 мільёнаў літаў.

Але гэта толькі пачатак, бо жыхарам Летувы размеркавана інвестыцыйных чэкаў на 1,313 мільярдаў літаў. На іх рахунку засталося яшчэ звыш 550 мільёнаў літаў.

Таму ўрад распачаў прыватызацыю ВА «Вента», завода «Экранас», хімічнага камбінату ў г.Кедайняй, на чарзе йонаўскі хімкамбінат «Азотас». Летась прыватызавана аб'яднаньне «Банга».

Акрамя прыватызацыі па інвестыцыйных чэках, на тэрыторыі Летувы ідзе й прыватызацыя за вольна канвэртыруемую валюту.

Доля такой прыватызацыі складае 200 мільёнаў даляраў ЗША.

АДЗІНАЯ БАЛТЫЙСКАЯ АВІЯКАМПАНІЯ

Сталіца Эстоніі - Талін - стала месцам першай сустрэчы кіраўніцтва Латвійскай дзяржаўнай авіякампаніі «Latavio» і дзяржаўнага акцыянэрнага грамадзтва «Estonian Air».

Бакі ніякіх дакумэнтаў пакуль што не падпісвалі. Але вырашылі весьці падрыхтоўку неабходных дакумэнтаў для стварэньня UBA (United Baltis Airlines).

На думку арганізатараў сустрэчы авіякампаніі краін Балтыі ня здолеюць паасобку выйсьці на міжнародную арэну. Ствараемая UBA па папярэднім дадзеным павінна пачаць сваю працу праз тры гады.

На люты заплянавана наступная сустрэча, ў якой плянуецца ўдзел дзяржаўнай авіякампаніі Летувы «LAL» і дзяржавіякампаніі Беларусі «Belavia».

КАНФЭРЭНЦЫЯ СТАРААБРАДЦАЎ

У Рызе адбылася навуковая канфэрэнцыя , прысьвечаная праблемам гісторыі і сёньняшнему дню стараабрадцаў.

Канфэрэнцыю зарганізавалі - цэнтр «Ведзі» разам з цэнтральным саветам Паморскай царквы Латвіі.

Удзел у мерапрыемствах узялі сьвятары, вучоныя-гісторыкі Летувы, Эстоніі і Расеі. У ходзе працы разгледжаны пытаньні духоўных вытокаў і матэрыяльнай культуры. Сюды ўвайшлі ня толькі кніжніцтва і этнаграфічныя досьледы, але й роль стараабрадцаў у дзейнасьці даваеннага сойма Латвіі, а таксама гісторыя сёньняшніх дзён «ставераў» і іх месца ў сучаснасьці.

По матэрыялах летувіскіх газэт

БЕЛАРУСЬ, НАТА І СУСЕДЗІ

Слова - не варабей... Альгірдас Бразаўскас, былы лідэр камуністаў Летувы, а сеньня прэзідэнт гэтай краіны паспрабаваў зглядзіць «эфэкт», выкліканы заявай свайго міністра замежных спраў. Маўляў: нікому бяды ня будзе, калі Летува стане членам НАТА. Але гэта адбудзецца ня хутка, ёсьць пэўныя цяжкасьці. Ды й і суседзям ня трэба хваляваца, так рэзка рэагаваць на факт выказваньня дзяржаўнай асобы.

Расея адрэагавала адразу і - рэзка, рашуча. Беларускія кіраўнікі таксама выказваліся: як Расея, так і мы. Па праўдзе, заявы В.Ф.Кебіча летувісы не чакалі, бо сярод сваіх суседзяў Беларусь нават не прыгадалі. Беларусь для іх — гэта тая ж Расея, яе паўночназаходняя мяжа.

Амаль не ўспамінаюць пра Беларусь як самастойную суверэнную дзяржаву і палякі. Польшча таксама абвясьціла пра свае жаданьне ўступіць у Паўночна-Атлантычны пакт. Робіць рашучыя крокі, каб прысьпешыць той час, таксама Вэнгрыя і Чэхія.

Усе яны гавораць пра вялікага ўсходняга суседа - Расею, межы якой ушчыльную падыходзяць да краін былой сацыялістычнай садружнасьці.

Адсюль вынікае некалькі пытаньняў. Першае, - рэчаіснасьць яскрава сьцьвярджае, што незалежнай Беларусі няма. Другое, - паважаюць і лічаць з краінамі моцнымі і самастойнымі, няхай нават па тэрыторыі невялікімі, тымі, хто праводзіць уласную палітыку, а не зьяўляецца, як цяпер Беларусь, марыянеткай Масквы.

Над трэцім пытаньнем трэба паразважаць. Беларусь (не як краіну, а як буфэрную тэрыторыю) будуць імкнуцца ўзяць пад свой кантроль усе моцныя суседзі. На гэты час найболып верагодна, што пальма першынства належыць Расеі. Бо сама Беларусь пакорліва сунецца ў пастку. Вядома, яе возьмуць на ўтрыманьне. Дзе дзьвесьце мільенаў насельніцтва, там і дзесяць мільенаў неяк размясьціцца. Спачатку нафтавагазавы ланцуг, цяпер і рублёвы хамут накінуць на нехлямежнага беларуса, які ганарыцца сваей талерантнасьцю і падатлівасьцю. Хто маўчыць, на тым і езьдзяць.

Такім чынам, наша рэспубліка зноў становіцца, чым была - арэнай для магчымых войнаў, з іх вынішчальнымі для беларусаў вынікамі. Як бачым, нам мала Чарнобыля, кожнага трэцяга загінуўшага ў Вялікай Айчыннай. Гітлер прайграў не пад Масквой і Курскам, і не пад Сталінградам. Ен прайграў кампанію ў Беларусі, пераадольваючы яе абшары з чэрвеня аж да верасьня-кастрычніка. А каб не было таго тысячакілямэтровага буфэра?..

Можна пачуць, што НАТА — гэта міралюбчая арганізацыя, сочыць за парадкам у Эўропе. Факт ар стабільнасьці. І вось гэты фактар , пальцам не паварухнуўшы, падкотвацца пад Горадню і Берасьце, дасягае таго, пра што дзесяцігоддзямі планавалі на звышсакрэтных картах гэнштаб НАТА. НАТА ня хоча самаліквідавацца, як Варшаўскі дагавор. Здавалася б, зьнікла пагроза з боку былога СССР - і адпала неабходнасьць у моцных аб»яднаных сілах Заходняй Эўропы. Дык не, захоўваюць і нават узмацняюць. Супраць каго ?

Канечне, Беларусь прагадала, аддаўшы ядзерную зброю Маскве. У свой час «жалезная лэдзі» Маргарэт Тэтчэр і слухаць не хацела пра зьмяньшэньне ядзернага арсэналу Вялікабрытаніі, маўляў, — чаму мы павінны зьмяньшаць сваю зброю нароўні з СССР і ЗША ? Гэтая зброя зьяўлялася для туманнага Альбіёна гарантыяй бясьпекі.

Сеньня Беларусі гарантыі бясьпекі не дае ніхто - ні Ўсход, ні Захад. За паслухмянасьць Злучаныя Штаты кінулі крыху даляраў, абяцаюць дапамагчы зьнішчыць і астатнія танкі і самалеты. Бяры нас голымі рукамі, НАТА! Няма сумніву, што войскі гэтага ваеннага блеку неўзабаве стануць каля нашай мяжы на захадзе.

Казкі для дзяцей і тое, што краіны Захаду прасьледуюць толькі міралюбныя мэты. Міне час прагматыкаў накшталт канцлера Коля, прэзідэнта Мітэрана, прэм'ер-міністра Мэйджэра. Хто прыйдзе на іх месца? Паўсюдна разгортваюцца нацыяналістычныя і фашысцкія рухі. Гісторыя, на жаль, мае моду паўтарацца. Як-ніяк, 50 гадоў пасьля вайны. Як гаворыцца, мірны перыяд зацягнуўся. Полымя канфлікту шугае зусім непадалёк ад Беларусі.

Што для Беларусі членства ў НАТА такіх суседзяў як Польшча, Летува, больш далёкіх Чэхіі і Вэнгрыі? Зьяўленьне ў асобе першых небясьпечных прэтэндэнтаў на землі, нібыта страчаныя раней. Тым больш, што да нашай рэспублікі прпад»яўляюць тэрытарыяльныя прэтэнзіі ўсе, каму не лянота. Мы ж, талерантныя, ў адказ маўчым, як прамаўчалі, калі гвалтам адабралі ад нас Віленскі Край, большую частку Белавежскай пушчы, Беласточчыну. Абы горш не было!

Што ж застаецца? Захоўваць нейтралітэт, як Швэйцарыя? не атрымаецца, бо Беларусь знаходзіцца на такім месцы, што ні аб'ехаць, ні абыйсьці. Тая ж гісторыя сьведчыць, што ўсе войны праходзілі праз нашы землі. Заваёўнікі гойсалі тут, імкнучыся то на Ўсход, то на Захад. Нам пакідалі вынішчаны край.

Папрасіцца ў НАТА? Сьмешна. Дый усходніх славян туды не возьмуць. Ад каго ж тады бараніць культурную Эўропу? Навошта такі блёк, калі кожны захоча мець там свой інтарэс? У 1949 годзе Эўропа аб'ядналася свае ўзброеныя сілы для барацьбы з камунізмам. Камуністычная эпоха сканала. Але пагроза расейска-азіяцкай навалы парейнаму мроіцца панам з-над Тэмзы, Сены, Рэйну. Таму трымаюць напагатове свае самалёты, танкі і ракэты.

Ёсьць іншае меркаваньне, чаму НАТА будзе ўмацоўвацца, прымаць новых членаў з ліку былых «сацыялістычных» краін. Захад не дазволіць ні Расеі, ні Ўкраіне, ні тым больш нейкай Беларусі дасягнуць такіх эканамічных зрухаў, якія паставяць гэтыя краіны ў адзін шэраг з найбольш квітнеючымі ў сьвеце.

Вось лічбы. Сёньня ААН аб'ядноўвае 170 краін. Гэтыя краіны падзяляюцца на развытыя капіталістычныя (іх усяго 19 і ўзровень нацыянальнага даходу на душу насельніцтва складае ад 12 да 13 тысячаў даляраў у год), яшчэ чатыры краіны з Блізкага Ўсходу, багатыя нафтай, здолелі дасягнуць высокага ўзроўню жыцьця. Іх нацыянальны даход на душу насельніцтва ў год складае прыкладна 7 тысячаў даляраў. Да слабаразьвітых адносяцца на сёньня 58 краін, дзе нацыянальны даход на душу насельніцтва ў год вагаецца ад 1.200 да 1.500 даляраў. Астатнія краіны адносяцца да тых, якія толькі разьвіваюцца. Даход на душу насельніцтва ў год тут складае каля 270 даляраў.

Вазьміце аловак і падлічыце, колькі краін жыве больш-менш прыстойна, а колькі гібее, стварваючы апельсінавае жыцьцё іншым. Улічым, што разьвітыя капіталістычныя краіны могуць даць у доўг штогод каля 40 мільярдаў даляраў, яшчэ больш прывязваючы да сябе эканомікі ня вельмі развітых дзяржаў. Дарэчы, доўг тых жа краін, якія разьвіваюцца, складае амаль 40 працэнтаў валавога нацыянальнага дахода: Бразілія - 32 працэнты, Аргентына 46, Чылі - усе 100 працэнтаў. Хіба яны калі-небудзь стануць незалежнымі, і эканамічна і палітычна? Ці не такая доля чакае Беларусь? Мы пачалі браць крэдыты, аддаваць пакуль што няма чым. Вось такая ціхая палітыка Захада - пернікам (крэдытамі) і бізуном (ваеннай моцай), калі спатрэбіцца, паставіць на месца любога непаслухмянага. Дзеля гэтага і існуе НАТА найперш, як бы там не гаварылі пра фактар стабільнасьці і міралюбных настрояў.

В.ЗАДАЛЯ, палітолаг.

ВЕСТКІ З ПОЛЬШЧЫ

«Партнёрства дзеля міру - гэта для Польшчы заахвочвальная прэмія і не пусты жэст, а сур'ёзная прапанова, якая павінна прывесьці яе да паўнапраўнага членства ў Эўрапэйскіх структурах бясьпекі», - заявіў у Празе міністар нацыянальнай абароны РП П.Каладзейчык пасьля перамоваў з чэскім міністрам абароны А.Баўдышам.

◆ 1 лютага г.г. увайшло ў сілу эўрапэйскае пагадненьне, заключанае 16 сьнежня 1991 года ў перамовах Польшчы з Эўрапэйскай супольнасьцю. Разам з гэтым аб»яднаньнем Польшча прымае за сваю Заходнюю мадэль дэмакратыі і рынку. Пагадненьне дазволіць Польшчы працягваць сістэмныя перамены ў дзяржаве. А галоўнай яго мэтай стане стварэньне зоны свабоднага гандлю паміж Польшчай і 12 краінамі Эўрапэйскай супольнасьці.

◆ У сувязі са спадзяваным візытам Жырыноўскага ў Польшчу ў Кракаве адбылася дэманстрацыя пад лёзунгам: «Не для Жырыноўскага!» У пратэстацыйным шэсьці па вуліцах старажытнай сталіцы Польшчы маршыравалі члены мясцовых структур двух партый: Дэмакратычнай партыі і Ліберальна-Дэмакратычнага кангрэсу. На Кракаўскім галоўным рынку прамаўляў Ян Мар'я Ракіта, які сказаў, што палітык, які рассейвае нянавісьць, не павінен мець права на ўезд у Польшчу.

◆ На чыгуначным вакзале ў Беластоку паліцыя затрымала двух мужчын, якія спрабавалі загрузіць у цягнік Пецярбург-Варшава 120 газавых пісталетаў і 1200 штук патронаў для іх. Кантрабандысты займаліся перапраўкамі зброі з Нямеччыны на Ўсход. У такі спосаб па дарозе ў Варшаву хавалі тавар у тайнікі, а на другі дзень гэтым жа цягніком перасякалі граніцу ў Польшчы.

По матэр'ялах польскага друку

ГІСТОРЫЯ Й СУЧАСНАСЦЬ

ТРЫ КАРАЛІ

Тры каралі - гэта ня толькі агульнавядомае касьцёльнае сьвята, гэта яшчэ й цікавы народны звычай, адзін з варыянтаў народнага тэатру. На жаль, ен застаўся па-за ўвагай беларускіх фальклярыстаў. Напрыклад, у нядаўна выдрукаванай абагульняючай працы «Беларускі народны каляндар» (Менск, 1993, аўтар-укладальнік А.Лозка). «Тры каралі» толькі згадваюцца. Мауляў, есьць такі дзень і ўсе. Я й сам пра гэта ня ведаў, пакуль не прыехаў у Вільню. Апынуўшыся тут, ад розных людзей у розных мясьцінах Віленшчыны пачуў я пра гэты вясёлы карнавальны звычаі і пачаў зьбіраць зьвесткі.

Вось, напрыклад, што раскааў спадар Альфонс Кіткоўскі, селянін з вескі Юшкі Сялечніцкага раёну. «Тры каралі» - гэта грамада пераапранутых людзей, якія хадзілі па весках і віншавалі ўсіх са сьвятам Божага Нараджэньня. Галоўным у грамадзе былі ўласна тры «каралі» - біблейскія пэрсанажы, іхным убраньнем былі высокія кароны, касматыя бароды, доўгія плашчы. Адзін з каралёў нёс вялікую аб'емную зорку са сьвечкай у сярэдзіне.Разам з «каралямі» былі й другія пэрсанажы - чорт, сьмерць, анел.

Гэтая грамада вандравала ад вескі да вескі, ад хаты да хаты, куды артысты заходзілі па чарзе, і кожны казаў свае словы. Такім чынам адбывалася невялікае прадстаўленьне. Станоўчыя гэроі вандроўняй трупы сьпявалі песьні, як адзначае А.Кіткоўскі, на польскай мове (а калі на Вялікдзень хадзілі па хатах ужо свае, са сваёй вескі, то сьпяваліся беларускія песьні). Пасьля прадстаўленьня адзін з «каралёў» прасіў у гаспадыні лёну (а лён жа тады быў дарагі) на бараду. Гаспадары давалі хто лён, хто што іншае.

Спадар Альфонс прыгадаў цікавы факт - каб хадзіць на «тры каралі», трэба было браць адмысловы дазвол у паліцыі. Сялянам такога дазволу не давалі, мауляў, і так мелі з чаго жыць. Толькі гарадзкім жыхарам дазвалялася зарабляць сабе на хлеб гэткім чынам. Да іх у веску артысты прыходзілі з Вільні. Абыходы «трох каралёў» пачыналіся адразу пасьля Калядаў.і цягнуліся аж да Грамніц. За гэты час вёску маглі наведаць 5-6 гуртоў.

«Тры каралі» былі яркім запамінальным відовішчам, асабліва для вясковай дзятвы. Дзеці праводзілі артыстаў ад хаты да хаты, з парога глядзелі на прадстаўленьне, залятали наперад, папярэджвалі наступных гаспадароў.

У іншых мясьцінах Віленшчыны мне пашанцавала знайсьці яшчэ некалькі розных зьвестак, што датычаць абраду «трох каралёў». Напрыклад, давялося пачуць выслоўе: «Прыйшлі тры каралі - ялінку забралі». Так, мусіць, тлумачылі дзецям, дзе дзяецца калядная ялінка. У вёсцы Целяса Воранаўскага раёну «трох каралёў» мне называлі « батлейшчыкамі». Гэта надзвычай цікавая інфармацыя. Яна, магчыма, пралівае сьвятло на загадку ўзьнікненьня традыцыі. Можна меркаваць, што «каралі» - гэта так званая «жывая батлейка», выкананьне людзьмі рэпэртуару народнага лялечнага тэатру славутай «батлейкі». Пра папулярнасьць, распаўсюджанасьць традыцыі «трох каралёў» сьведчаць факты, сабраныя мной на Астравеччыне. Там абыходы наладжваліся нават на хутарах. Мужчыны з бліжэйшых сядзібаў зьбіраліся і хадзілі, так атрымоўвалася, адзін да аднаго ў госьці, частаваліся там.

Тут жа распавялі мне пра цікавы элемэнт ва ўбраньні чорта. Хвост яму рабілі з калючага дроту і абшывалі аксамітам. Гэткі хвост надта ж прыцягваў увагу, шмат хто спрабаваў патузаць яго і... апякаўся. Сапраўдны чартоўскі жарт!

Да дасьледчай працы я стаў прыцягваць сваіх памочнікаў - удзельнікаў краязнаўчага гуртка пры Віленскай беларускай школе. Прапаную тэкст, які запісала вучаніца Анжэліка Брэйва ад сваей бабулі Брэйвы Філіцыі, якая жыве ў весцы Апіта Іўеўскага раёну:

«Было трох галоўных пэрсонаў - тры каралі, якіх звалі Каспэр, Міхал, Бэрнард. Мелі тыя каралі доўгія бароды, апранутыя былі ў доўгія строі, расшытыя срэбнымі ды залатымі ніткамі. У кожнага быў залаты шэст з воркай, месяцам і залатым кругам - сонцам. Тры каралі ішлі па вуліцы ўслаўляючы Езуса. Самі яны ў хаты да людзей не заходзілі, але спыняліся ля кожнае брамы і пакідалі на ёй тры крыжыкі. Трымя каралямі былі часьцей за ўсе ксяндзы з бліжэйшых вёсак.

Каралі ішлі наперадзе. Ззаду ішла грамада, пераапранутая ў розных біблейскіх гэрояў і нячысьцікаў. Галоўнымі гэроямі былі анёлы (дзеці, апранутыя ў белыя адзежы), Марыя, Езус і д'яблы. Разыгрываліся самыя розныя сцэнкі на біблейскія сюжэты, прычым кожны год прыдумвалі нешта новае. Некалькі чалавек заходзілі ў хату, дзе таксама прадстаўляўся маленькі спэктаклік. Гаспадары мусілі што кольвек даць артыстам.

Усе гэта адбывалася вельмі позна - ад дзесятай гадзіны да другой - трэцяй ночы. Кожны меў з сабою паходню. Падчас гэтых прадстаўленьняў спэцыяльных калядак не сьпявалі. Пялі касьцёльныя песьні, словы каторых ведалі ўсе».

Як бачым, паціху зьбіраецца цікавы арыгінальны матэрыял. З цягам часу можна будзе дасканала апісаць і нават узнавіць гэтую фальклорную традыцыю, характэрную для Віленскага краю.

Цяпер жа, карыстаючыся нагодай, я зьвяртаюся да ўсіх чытачоў «Пагоні» - напішыце, калі ласка, а ці хадзілі ў вас «Тры каралі»? Як яны былі ўбраныя, што сьпявалі, што казалі, ці былі з імі музыкі і калі былі - то што гралі, ці заходзілі «каралі» ў хаты, дзе жылі праваслаўныя, іўдзеі, мусульмане і г.д. Будзем радыя ўсім драбніцам-цікавосткам, зьвязаным з гэтым звычаем. Лісты просім дасылаць на адрас рэдакцыі «Пагоні» альбо ў Вільню: індэкс 20016, вул. Жыгіманту, 12-5.

Сяргей ВІТУШКА,
выкладчык гісторыі і краязнаўства Віленскай беларускай школы.

СПАТРЭБІЛАСЯ НА СТАРАСЬЦІ ГАДОЎ

На вуліцы Ваўковіча, што ў Горадні, жыве Н.К.Герасімаў, якому ўжо пайшоў восемдзесят трэці год. Але не глядзячы на гады, ен не сядзіць склаўшы рукі ў чаканьні ад пенсіі да пенсіі. Ад часу выйсьця на пенсію ён заняты. Вельмі часта можна ўбачыць яго ідучага па вуліцы Антонава да рынка. Што ж там цікавіць састарэлага чалавека? Мікалай Канстанцінавіч гандлюе кошыкамі, якія робіць сам, ды такія, што можна пазавідаваць яго майстэрству. А навучыўся іх плесьці з лазовых дубцоў у дзіцячыя гады, калі разам з вясковымі хлапчукамі пасьвіў коней. Можа Мікалай Канстанцінавіч плесьці і лапці, але яны на гэты час попыту не маюць, а калі попыт будзе, то яны зьявяцца на рынку ў майстра.

Фатаграфаваў І.БАРЫСАЎ.

УРАДЖЭНЦЫ ГАРАДЗЕНШЧЫНЫ АХВЯРЫ РЭПРЭСІЙ

У перададзеным у рэдакцыю «Пагоні» сьпісе прозьвішчы, імёны й кароткія біяграфічныя зьвесткі на 13 ураджэнцаў Гарадзеншчыны, якія былі расстраляныя ў 1936-37 г.г. у Маскве па палітычных абвінавачвань-нях і чый прах захаваны на могілках Маскоўскга (Данскога) крэматорыя. Біяграфічныя дадзеныя, фармуліроўкі абвінавачваньняў, дата прыгавора й назвы судовых ворганаў, якія выносілі прыгавор, а таксама зьвесткі аб далейшай рэабілітацыі расстраляных узяты з крымінальных спраў, якія захоўваюцца ў Цэнтральным архіве Фэдэральнай службы контрразьведкі Расейскай Фэдэрацыі.

Ня выключана, што далейшая работа ў архівах па пошуку дакумэнтаў аб месцах захоўваньня ахвяраў рэпрэсій дазволіць папоўніць сьпіс тых, хто быў тайна захаван на тэрыторыі крэматорыя (зараз вядома 670 імён, ня ўлічваючы нерэабілітаваных). Выбарка з поўнага сьпісу, якую мы правялі, паказала, што сярод 670 расстраляных і крэміраваных асоб 15 - ураджэнцы Віцебскай, 12 - Віленскай, 10 - Магілеўскай, 14 - Менскай губэрні, а таксама 7 ўраджэнцы сучаснай Гомельскай, 6 - Берасьцейскай вабласьцей, 44 - Польшчы.

Неабходна зазначыць, што некаторыя прыведзеныя зьвесткі могуць разыходзіцца з дадзенымі з іншых вытокаў, якія зафіксаваны ў сямейных паданьнях. Аднак мы лічым, што публікацыя дапаможа родным і блізкім у пошуках матэрыялаў аб іх без віны загінуўшых сваяках.

Мікалай ІлькевіЧ, начальнік цэнтра грамадзкіх сувязей Ўпраўленьня Фэдэральнай службы контр разьвведкі РФ па Смаленскай вобласьці.

АлмазаЎ-Марголіс Самсон Ізраільевіч. Нарадзіўся ў 1902 г., г.Беласток, габрэй, член ВКП(б), адукацыя вышэйшая, намесьнік упраўляючага Мосэнэрга, жыў у Маскве, Гогалеўскі бульвар, 27-6. Арыштаваны 30.04.37. Прыгавораны Вайсковай Калегіяй Вярхоўнага Суда 14.09.37 г. за ўдзел у контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай арганізацыі да расстрэлу. Расстраляны 14.09.37 г. Азначэньнем Вайсковай Калегіі Вярхоўнага Суда ад 12.11.1955 г. рэабілітаваны.

Вайцюк Канстаньцін Майсеявіч (Міхайлавіч). Нарадзіўся 18.09.1897 г., в.Пагор'е Кобрынскага павету Гарадзенскай губэрніі, беларус, член ВКП(б), адукацыя нізшая, начальнік вайскова-гаспадарчага аддзелу 4-га казачага корпусу, жыў у г.Армавіры, вул.Будзенага, 27. Арыштаваны 15.05.37 г. Прыгавораны ВКВС 14.09.37 г. за ўдзел у контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай арганізацыі да расстрэлу. Расстраляны 14.07.37 г. Азначэньнем ВКВС ад 23.07.1957 г. рэабілітаваны.

Герыш Рыгор Майсеявіч. Нарадзіўся 12.09.1895 г. у г.Пружаны Гарадзенскай губэрні, габрэй, член ВКП(б), адукацыя нізшая, загадчык бюро сакратарыята Выканкама Камінтэрна, жыў у Маскве, вул.Горкага, 70/81-17. Арыштаван 14.09.37 г. Прыгавораны ВКВС 14.09.37 г. да расстрэлу за ўдзел у контррэвалюцыйнай тэрарыстычнай арганізацыі. Расстраляны 14.09.37 г. Азначэньнем ВКВС ад 14.07.56 г. рэабілітаваны.

Гродзенскі Самуіл Гэнрыхавіч. Нарадзіўся 27.07.1893 г. ў г. Слоніме, габрэй, член ВКП(б), адукацыя незакончаная вышэйшая, дырэктар завода N84 НКТП, жыў у Маскве, Чыстыя Пруды, 12-13. Арыштаваны 6.09.1936 г. Прыгавораны ВКВС 15.12.36 г. за ўдзел у контррэвалюцыйнай і тэрарыстычнай дзейнасьці да расстрэлу. Расстраляны 15.12.36 г. Азначэньнем ВКВС ад 29.10.57 г. рэабілітаваны.

Дзевяніцкі Сямен (Саламон) Абрамавіч. Нарадзіўся ў 1906 г., мястэчка Беняконі Лідзкага павету Віленскай губэрні, габрэй, беспартыйны, адукацыя сярэдняя, намесьнік пракурора г. Масквы, жыў у Маскве, Барысаглебскі праезд, 12/9-10. Арыштаваны 8.06.36 г. Прыгаворны ВКВС 07.10.36 г. за ўдзел у контррэвалюцыйнай і тэрарыстычнай арганізацыі і падрыхтоўцы тэрарыстычнага акта расстрэлу. Расстраляны 8.10.36 г.

Каплан Іосіф Іосіфавіч (Ісаакавіч). Нарадзіўся 1880 г., г.Ваўкавыск Гарадзенскай губэрні, габрэй, беспартыйны, адукацыя вышэйшая, старшы інжынер паравознай службы ўпраўленьня чыгуначнай дарогі імя Дзяржынскага, жыў у Маскве, Зямельны вал, 37/1-15. Арыштавана 4.02.37 г. Прыгавораны ВКВС 1.11.37 г. за ўдзел у дывэрсійнай тэрарыстычнай арганізацыі да расстрэлу. Расстраляны 1.11.37 г. Азначэньнем ВКВС ад 06.04.57 г. рэабілітаваны.

Качко Іван Трафімавіч. Нарадзіўся ў 1901 г., в.Качкі Гарадзенскай губэрні, беларус, член ВКП(б), адукацыя нізшая, ўчастковы інспэктар 9-га аддзяленьня міліцыі г.Масквы. Жыў у Маскве, Сіўцаў Вражэк, 6-4.

Ад рэдакцыі: ўпершыню «Пагоня» зьмяшчае на свіх старонках сьпісы ўраджэнцаў Гарадзеншчыны, якія былі рэпрэсіраваныя ў страшныя сталінскія гады. У гэтым сьпісе людзі, якія па розных прычынах апынуліся ў 1936-37 г.г. у Савецкай Расеі, жылі й працавлі ў Маскве і іншых гарадах. Нам пакуль нічога не вядома, якім чынам лёс закінуў іх туды, але есьць спадзяваньні, што тут, на іх Радзіме нехта застаўся з родных і блізкіх і, магчыма, нічога ня ведае аб апошніх хвілінах іх жыцьця й нават не здагадваецца, дзе яны захаваныя. Рэдакцыя мае намер дапамагаць блізкім і родным у іх далейшым пошуку. Больш таго, і надалей плянуюцца публікацыі аб беларусах, рэпрэсіраваных на тэрыторыі Расейскай Фэдэрацыі. Дарэчы, гэта стала магчымым дзякуючы Фэдэральнай службе контрразьведкі Расейскай Фэдэрацыі.

(Працяг будзе).

ДАСЬЛЕДАВАНЬНІ

В.ПАНУЦЕВІЧ

ГАРАДЗЕНШЧЫНА Ў НАЦЫЯНАЛЬНЫМ РУХУ Ў 1918-1919 ГАДОХ

(Пачатак у N4).

Дзеля ілюстрацыі тагачаснага беларускага становішча прачытаем урыўкі з мэмарыялу Дыпляматычнай місіі Рады БНР у Лацьвіі і Эстоніі з 20.1.1920г., перасланага Штабс-Сакратару ЗША, ў якім апісваецца справа тварэньня беларускай збройнай сілы і нацыянальнай самаабароны.

«Пачынаючы з першых дзён свайго ўтварэньня, а найменна з 17/30 сьнежня 1917г. урад Беларускай Народнай Рэспублікі ўступіў на шлях адкрытай барацьбы з бальшавікамі. Гэта быў другі што да часу паўстаньня на тэрыторыі былой Расеі нацыянальны ўрад, узьняўшы змаганьне: першымі выступілі Украінцы.

«На тэрыторыі Беларусі ў розных мясцох Расеі былі, ня гледзячы на робленыя бальшавікамі перашкоды, твораныя беларускія аддзелы, каторыя паступова сьцягваліся ў горад Менск, дзе на чале з ген.Кандратовічам дзейнічаў Цэнтральны Беларускі Ваенны Штаб. Асабліва вялікія фармацыі паўсталі пад кіраўніцтвам ген. Пажарскага ў Румыніі, дзе стаялі карпусы расейскіх войскаў, утвораныя на тэрыторыі Беларусі і таму складаліся амаль поўнасьцяй зь Беларусаў.

«Павялічэньне беларускіх войскаў, настроеных супраць Немцаў і бальшавікоў, вельмі непакоіла бальшавікоў і яны ў многіх гарадох (Віцебску, Смаленску, Воршы і Менску) нападалі на Беларусаў і пробавалі іх раззброіць. Спроба гэтая ў Віцебску, Смаленску і Воршы ім поўнасьцяй удалася, бо невялікія беларускія аддзелы, якія стаялі ў названых гарадох, пасьля адважнага супраціву, былі раззброеныя. У Менску, аднак бальшавікі пацярпелі няўдачу і пасьля некалькі дзен пасьля нападу, самі былі 17 лютага 1918 года выкінены беларускімі аддзеламі з дапамогай польскіх з гораду і яго ваколіцаў на 150 верст. Уся ўлада ў горадзе і ачышчанай губэрніі перайшла да ўраду БНР.

«На дапамогу слабым беларускім сілам, каторыя былі ў вызваленым раене, быў выкліканы з Румыніі Беларускі Корпус ген.Пажарскага. Зараз жа было выслана некалькі эшалонаў, але, на жаль, яны спазьніліся. 25 лютага беларускія аддзелы ў Менску прымушаны былі 10-ай нямецкай арміяй, увайшоўшай у Менск, здаць зброю.

«Цераз некалькі дзен Румыны, падпісаўшы мір зь Немцамі, абкружылі рэшту беларускага Корпусу і запрапанавалі яму здаць зброю ды выйсьці зь Ясаў. Брыгады згадзіліся на свабодны паварот на бацькаўшчыну і на здачу зброі толькі не Румынам, а адумыснай камісіі, ўтворанай з прадстаўнікоў Антанты ў Румыніі...

«У Адэсе і Кіеве былі ўтвораныя беларускія этапы і ахоўныя аддзелы пры іх. У іх, пасьля раззбраеньня беларускіх аддзелаў на бацькаўшчыне ў Румыніі, групаваліся рэшткі беларускай арміі. Частка яе прыбыла дамоў, іншая загінула, яшчэ іншая зь бяды ўступіла ў белую расейскую армію.

«На працягу ўсяго часу прабываньня Немцаў на беларускай тэрыторыі, яны (Немцы) вялі палітыку заіграваньня з бальшавікамі,і, ня гледзячы на колькаразовыя стараньні Рады БНР, яны не дазволілі Беларусам тварыць свае войска. Калі зноў беларускія ахвіцэры выкарыстоўваючы запасы зброі сялянаў, адабранай ад уцякаючых бальшавікоў, прыступілі да тварэньня беларускіх аддзелаў без дазволу нямецкіх уладаў, арганізатары гэтых аддзелаў на чале з палк.Езавітавым, былі арыштаваныя, пасаджаныя ў вязьніцу, і толькі неспадзяваны выбух нямецкай рэвалюцыі ўратаваў іх ад растрэлу.»

Як бачым, найбольшай перашкодай дзеля ўтварэньня беларускай збройнай сілы была нямецкая акупацыя Беларусі ды неразумная нямецкая палітыка заіграваньня з бальшавікамі коштам Беларусі, спадзяючыся, што ім, Немцам, удасца перакіненымі сіламі з усходняга фронту выратаваць страты на заходнім фроньце.

Ў другой палавіне 1918 году нямецкая акупацыя значна памякчэла. Па ўсей Беларусі пад нямецкай кантроляй разгарнулася культурнае жыцьце, школьніцтва, тэрытарыяльная адміністрацыя, а таксама дыпляматычная дзейнасьць ураду БНР. Немцы толькі супраціўляліся тварыць Беларускае войска, ня хочучы дражніць бальшавікоў, з якімі нават падпісалі 27 жніўня 1918 года ў Бэрліне дадатковую ўмову да Берасьцейскага трактату, ў якой яны абавязаліся эвакуаваць Беларусь і басэйн Чорнага мора ды не тварыць незалежных дзяржаваў на названых тэрыторыях.

Ў гэтым часе заварушылася і Горадня. Пайшлі весткі, што Гарадзеншчына і Віленшчына ўвойдуць у склад жамойцкай дзяржавы, а рэшта Беларусі будзе перададзена бальшавікам. У Вільні яшчэ 25-27 студзеня 1918г. адбыўся зьезд прадстаўнікоў ад беларускіх арганізацыяў Віленшчыны, на якім была выбраная Беларуская Рада, як нацыянальнае беларускае прадстаўніцтва. Цяпер чарга прыйшла і на Гарадзеншчыну. На пачатку верасьня 1918 года актыў беларускі Горадні пастанавіў склікаць агульна губэрнскі зьезд у Горадні. З недахопу чыгуначнага і іншага транспарту арганізатары разбрыліся па ўсей Гарадзеншчыне і пераважна пеша абыйшлі важнейшыя месты і мястэчкі, воласьці й большыя сёлы, і там жа выбіралі дэлегатаў на Зьезд у Горадню.

Такім парадкам 1-2 сьнежня 1918 года ў Горадні адбыўся Беларускі Нацыянальны Кангрэс Гарадзеншчыны, які аднадумна паклікаў да жыцьця Гарадзенскую Беларускую Ўправу з Е.Курловам на чале ды выказаўся за далучэньне ўсяе Гарадзенскае губэрніі на асновах аўтаноміі да жымойцкай рэспублікі.

Тым часам 11 лістапада наступіла капітуляцыя Нямеччыны. На ўсходнім фроньце ўладу пераняялі нямецкія жаўнерскія рады, прыязна настроеныя да бальшавікоў, якія дамаўляліся з імі аб перадачы тэрыторыі, ўзбраеньня, транспарту і г.д.

Праўда, п. 12 капітуляцыйнай умовы альянтаў з Немцамі прадбачваў на ўсходзе паступовую эвакуацыю аж да часу пакуль альянты не разьвяжуць справу стрыманьня бальшавікоў, але ня ўсюды гэта было магчымым. У Нямеччыне ўзьнялася рэвалюцыя, якая пагражала развалам усяе арміі. Таму ўжо ў другой палове лістапада Немцы пачалі эвакуацыю ўсходняй Беларусі.

2. УМОВА БНР З ТАРЫБАЙ

Усім стала ясна, што БНР, ня маючы сваіх збройных сілаў, ня здолее супрацьставіцца бальшавіцкай навале. Трэба было шукаць саюзьнікаў ды прадмосьця да падрыхтоўкі збройных сілаў дзеля вызваленьня ўсяе Беларусі. Апорай і прадмосьцем сталіся беларускія землі, далучаныя Немцамі да жамойцкай дзяржавы, г.зн. Віленшчына, Гарадзеншчына й Беласточчына.

Вось-жа, на падставе ўмовы Ўправы Гарадзенскай і Віленскай Беларускай Рады з Летувіскай Тарыбай, 30 лістапада 1918 года і далейшых перамоваў Рады БНР з Тарыбай між 25-27 лістападам, наступіла падпісаньне ўмовы наступнага зьместу:

а) Шэсьце Беларусаў зь Віленскае Рады Ўвойдуць у Тарыбу (25 прац. Тарыбы);

б) Будзе створанае пры жамойцкім урадзе Беларускае Міністэрства для беларускіх Справаў;

в) Будуць вызначаныя на арганізацыю беларускай тэрыторыі сумы, прапарцыянальна да ліку насельніцтва і вялічыні тэрыторыі;

г) Жамойцкі ўрад павінен бараніць граніцы беларускай тэрыторыі, якая ў фэдэрацыі з Жамойціяй.

д) Беларуская тэрыторыя ў супольнай дзяржаве будзе тварыць аўтаномную адзінку зь беларускай урадавай мовай. Вызначэньне асобаў на ўрадавыя становішчы на беларускай тэрыторыі павінна адбывацца зь ведама і за згодай Беларускага Сакратарыяту;

е) Беларускае школьніцтва будзе падпарадкаванае Беларускаму Інспэктарату;

У Тарыбу ўвайшлі наступныя сябры Віленскай Рады: В.Ластоўскі - старшыня Рады БНР, І.Луцкевіч, Я.Станкевіч, В.Талочка, К.Фалькевіч і Д.Семашка. Міністрам Беларускіх Справаў быў вызначаны Язэп Варонка (1 сьнежня 1918) б. старшыня Рады БНР у Менску.

Уступаючы ў Тарыбу, беларускія дэлегаты 27 лістапада склалі такую дэклярацыю:

«Беларуская Рада, выбраная на Канфэрэнцыі 25-27 студзеня 1918 года прадстаўнікамі беларускага насельніцтва на захад ад лініі старога фронту; апіраючыся на пастановы названай Канфэрэнцыі і маючы за свой ідэал утварэньне фэдэратыўнага Лятувіскага і Беларускага Гаспадарства, дзеля важнасьці пераживанага мамэнту знайшла патрэбным прыступіць да канкрэтнай работы зь Лятувіскай Тарыбай, як адзіным існуючым лятувіскім прадстаўніцтвам. Беларуская Рада верыць, што два народы, злучаныя гістарычна і эканамічна, падаўшы адзін аднаму руку, патрапяць здабыць сабе вольнае і незалежнае жыцьце, ідучы дарогай дэмакратычнага будаўніцтва супольнае Дзяржавы».

8 сьнежня 1918 года быў эвакуаваны Немцамі Менск і перададзены бальшавікам разам з 1700 стрэльбамі і амуніцыяй. Выехалі ў Вільню і прадстаўнікі БНР. Крыху раней (у канцы лістапада) у тую ж Вільню выехаў з Менску Беларускі Вайсковы Штаб з ген.Кандратовічам.

8 сьнежня 1918 бальшавікі занялі Дзьвінск і там ўтварылі «тымчасовы работніцка-сялянскі ўрад Летувы». На чале гэтага ўраду паставілі В.Капсукаса-Міцкевіча, а беларускімі прадстаўнікамі ў ім былі А.Яшкевіч і К.Керновіч. Гэта была бальшавіцкая рэакцыя на беларуска-жамойцкую ўмову і супрацоўніцтва.

Блізкасьць бальшавікоў пад Вільняй ды падрыхтоўваньне Немцаў да адыходу выклікала трыводнае становішча ў Вільні, тым больш, што ў месьце ня было арганізванай збройнай сілы, здольнай супраціўіцца бальшавікам. Вось-жа ген.Кандратовіч, як старшыня Беларускай Вайсковай Рады, ў паразуменьні з жамойцкай Вайсковай Радай прыступіў да фармаваньня побач жамойцкіх і беларускіх вайсковых аддзелаў. Былі апублікаваныя адозвы да насельніцтва аб фармаваньні жамойцкіх і беларускіх аддзелаў для абароны Вільні ды ўрухомленыя прызыўныя Камісіі. Першымі пачалі запісвацца ахвіцэры і жаўнеры, што выйшлі зь нямецкага палону. Сярод многіх ахвіцэраў 10 сьнежня 1918 г. далучыўся і штабскап. Мікалай Дзямідаў, які быў у нямецкім палоне ў Дзьвінску.

Такім чынам, у Вільні з запісаўшыхся ў беларускае войска, Прызыўная Камісія ў складзе ген. Кандратовіча, ген.Адамкевіча, ген. Нагевіча і палк. Гужа стварыла ядро першага Беларускага Палку і штаб другога палку. Першы Беларускі Пяхотны Полк быў пад камандваньнем палк.Лаўрэнціева, 2-гі - палк.Волкава. У гэты штаб у якасьці начальніка штабу ўвайшоў кап.М.Дзямідаў, будучы Камандант гораду Горадні.

Апрача беларуска-жамойцкіх вайсковых аддзелаў, у Вільні пачалі тварыцца і польскія аддзелы («Звёнзэк Вайсковых Полякув») ад 10.IX.1918. Немцы аднак не згадзіліся ўзброіць гэтыя аддзелы «Віленскай самаабароны». На пачатку сьнежня 1918г. польская арганізацыя высылала сваіх дэлегатаў - ген.Вэтэйку і Ў.Радкевіча да Пілсудскага ў Варшаву. Пілсудскі тады вызначыў ген. Вэтэйку камандзірам ўсіх польскіх аддзелаў на беларускай тэрыторіі ды выслаў у Вільню сваего ўпаўнаважанага ротм. Гурку зь вялікай сумай грошай. Ён меў дамовіцца зь Немцамі аб вольным пераезьдзе чыгункай у Вільню польскага войска для абароны Вільні(4 бат. пяхоты, полк кавалерыі і дзьве батарэі артылерыі). Камандант гораду Вільні Немец Гофман пераслаў заяву Пілсудскага ў Бэрлін, адтуль прыйшоў адмоўны адказ. Жамойцы згаджаліся прыняць дапамогу Пілсудскага пад умовай адначасовага прызнаньня Польшчай іхняй дзяржавы з сталіцай Вільняй. На гэта зноў не згаджаліся Палякі.

Не дамовіўшыся з Палякамі, Жамойцы і Беларусы (Ластоўскі і Кандратовіч) 21-22 сьнежня 1918 склікалі нараду Рады дзяржаўнай абароны, на якой было даручана ген.Кандратовічу абарону Вільні ад бальшавікоў. Аднак ген. Кандратовіч не бачыў дастатковых сілаў для абароны гораду ды не пагаджаўся адступаць з войскам у Коўню. Ён уважаў, што яго абавязак перайсьці ў Горадню і там на сваёй тэрыторыі арганізаваць большыя сілы да змаганьня з бальшавізмам. Таму ўжо 22 сьнежня ён з беларускімі аддзеламі і дзеячамі выехаў у Горадню. Жамойцы ў перапалоху пачалі эвакуацыю ў Коўню. У Вільні засталася яшчэ жамойцкая камандатура, што сьцерагла жамойцкі сьцяг на замкавай гары, а таксама прэм'ер Сьляжэвіч зь некалькімі прыбочнымі.

Дадаць тут трэба, што Жамойцы пасьля выезду Беларусаў з Вільні на сваіх бурных паседжаньнях 24-26 сьнежня адхілілі ўруад Смэтоны, а паставілі М.Сьляжэвіча, а загадам N7 свайго штабу з дня 24.12. адхілілі ген. Кандратовіча ад займанага становішча шэфа абароны ды ўзнавілі перамовы з Палякамі ў справе абароны гораду.

У выніку такога становішча, абарону Вільні пачалі арганізоўваць Палякі пад камандваньнем ген.Вэтэйкі. «Самаабарона» Вільні разам і з сьцягненымі аддзеламі з Вялейкі, Ашмянаў, Коўні, Кашыдараў налічвала 4 батальёны пяхоты і каля 250 чалавек кавалерыі. Быў выданы загад аб агульнай мабілізацыі, супраць якога пратэставала Рада БНР. Аднак, мабілізацыя не дала выніку, бо ніхто не верыў у трываласьць польскай улады і вайсковыя аддзелы выехалі разам з Немцамі ў Коўню, а ў горад увайшлі бальшавікі, падтрымоўваныя прабальшавіцкімі работніцкімі арганізацыямі. Польская «самаабарона» аж 5 дзён білася з бальшавіцкім войскам у ваколіцах Вільні і ў самым горадзе, аднак ня ўтрымалася. 5 студзеня бальшавікі былі панамі сітуацыі, прывёзшы свой «урад» з Дзьвінску. Польская «самаабарона» часткова адступіла ў раен Коўні і Аліты, дзе была Немцамі раззброена, часткова праходзіла праз Гарадзеншчыну і Лідчыну на захад, каб злучыцца з польскім войскам, якое знаходзілася ў раене Бугу і Нарвы з некаторымі ўкліньваньнямі. Гэтыя адыходзячыя аддзелы па дарозе рабавалі насельніцтва і распраўляліся з мясцовымі беларускімі ўладамі.

(Працяг будзе).

7, ПОНЕДЕЛЬНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

16.20. Каралеўскае паляванне. **17.20.** Прыродазнаўства. Белавежская пушча. **17.40.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **17.55.** Рэпарцёр у вёсцы. (Гр.). **18.45.** «Над Нёманам». Праграма на польскай мове. (Гр.). **19.35.** «Паслаў мне лёс блакітную раку»... Да 80-годдзя Аркадзя Куляшова. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.35.** Пад купалам сусвету. **21.45.** Надвор 'е. **21.55.** Пяць хвілін на жарты. **22.00.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **22.05.** Актуальнае інтэрв 'ю. **22.35.** Спартыўны тэлекур 'ер. **22.55.** Наш госць з Францыі — кампазітар і дырыжор. Моір Блез. У перапынку — НІКа. **00.45.** Тэлевізійны арт-клуб.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 17.00, 20.00, 00.00. Новости. **5.20.** Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45, 15.20.** Мультфильм. **8.20.** Посмотри, послушай... **8.40, 18.25.** Премьера телесериала «Мелочи жизни». 34-я серия. **9.10.** Таланты России. **9.35.** Тема. **10.00.** Звездный час. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20, 17.30.** Гол. **14.25.** Предприниматель. **15.30.** Новые имена. **16.10.** Звездный час. **16.50.** Технодром. **18.00.** Документы и судьбы. **18.15.** За строкой закона. **18.55.** «Мы». Авторская программа В. Познера. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** «Кабала святош». Премьера фильма-спектакля. **23.20.** Я вам спою. **23.50.** «Самоотверженный заяц». Мультфильм для взрослых. **00.20.** Пресс-экспресс.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Репортер. **7.20.** Время деловых людей. **7.50.** Мульти-пульти. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Устами младенца. **9.00.** Документальный экран. **10.00.** Обратный адрес. **10.30, 16.15.** Новая линия. **11.00.** «Огни большого города». Худ. фильм. **12.25.** Кино в феврале. **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** «Небывальщина». Худ. фильм. **14.55.** Телегазета. **15.00.** Бизнес в России. **15.30.** Там-там-новости. **15.45.** «Памяти непокорного барда». В. Высоцкий. **16.50.** Спасение 911. **17.45.** Русская виза. **18.15.** Абракадабра. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Подробности. **19.40.** «Король Треф». Худ. фильм. **20.40.** В мире авто- и мотоспорта. **21.15.** Момент истины. **22.10.** Никто не забыт. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Мастера.

ПОЛЬША-I

13.45. Программа для молодежи. **14.30.** Презентация. **14.50.** Историческая программа. **15.10.** Энигма. **15.20.** Документальный фильм. **15.45.** Необычное место. **15.55.** Огнем и мечом. **16.10.** Тайная история СССР. **16.25.** Чрезвычайный пересмотр. **16.50.** Какая школа. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для подростков. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Квант. **18.40.** Право и бесправие. **19.05.** Комедийный сериал пр-ва США. **19.30.** Искусство, не искусство. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.00.** Прямо из Бельведера. **21.20.** Телетеатр. **23.15.** Миниатюры. **23.20.** Репортаж. **23.40.** Лексикон польской развлекательной программы. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** Репортаж. **00.40.** «Запах земли». Сериал пр-ва Польши. **02.20.** Развлекательная программа.

ПОЛЬША-II

14.00. Панорама. **14.05.** «Сорокалетний — двадцать лет спустя». **15.00.** «Черные следы». Фильм пр-ва Польши. **16.40.** Повторение прошлого. **16.55.** Приветствие. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.15.** Тележурнал. **17.40.** Обзор кинохроник. **18.15.** Польская кинохроника. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Документальный фильм. **21.00.** «Ночные заседания». Сериал пр-ва США. **21.30.** Автожурнал. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спорт. **22.40.** Репортеры двойки представляют. **23.00.** «Клятва». Фильм пр-ва Англии. **00.40.** Документальный фильм. **01.10.** Панорама. **01.15.** Ночь и стресс. **01.30.** Концерт популярной музыки. **02.00.** «Ночные заседания». Сериал пр-ва США.

8, ВТОРНИК

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам сусвету. **8.20, 21.50.** Надвор 'е. **8.30, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** Спартыўны тэлекур 'ер. **9.00.** Прыродазнаўства. Белавежская пушча. **9.20, 13.05, 15.20.** Дак. фільм. **10.40.** Фірма «Эмір» прадстаўляе. **11.10.** Дзяржаўны канцэртны аркестр запрашае... **11.45.** Студыя «Тэлесябрына». **12.45.** Тэлеклуб «Гаў-гаў». **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40, 18.00.** Дзелавая хроніка. **13.50.** «Сувенір для пракурора». Маст. фільм. **15.55.** «Нов і К»-топ-10. **16.55.** Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. **17.25.** Закон і мы. **18.10.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **18.30.** «Вячэрні канал». Інфармацыйна-музычная праграма. (Гр.). **19.20.** «Эканамічная хваля». Праблемы матэрыяльнага забеспячэння ўстаноў аховы здароўя. Прамая лінія. **20.05.** «І не пакіну цябе...» Міжнародная праграма. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **22.00.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял; НІКа; Начное рандэву.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 17.00, 20.00, 00.00. Новости. **5.20.** Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.20.** Веселые нотки. **8.40.** Премьера худ. телефильма «Просто Мария». **9.35.** Поет Николай Васильев. **10.10, 16.10.** Рок-урок. **10.50, 00.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Странные взрослые». Худ телефильм. **12.35.** Эльдорадо. **13.00.** «Горячев и другие». Телесериал. 1-я и 2-я серии. **14.25.** Предприниматель. **15.10.** Дело. **15.20.** «Моя семья и другие животные». Телефильм. 10-я серия. **15.50.** Волшебный мир, или Синема. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** За кулисами. **17.50.** Документы и судьбы. **18.05.** «Просто Мария». **18.55.** Тема. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Ретроспективный показ фильмов режиссера Л. Пчелкина. «Кража». 1-я и 2-я серии. **00.20.** Ночная жизнь городов мира.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Концерт. **7.20.** Время деловых людей. **7.50.** Мульти-пульти. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Доброе утро, Европа. **11.05.** «Печки-лавочки». Худ. фильм. **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** «Коммунист». Худ. фильм. **15.15.** Параллели. **15.30.** Там-там новости. **15.45.** Студия «Рост». **16.15.** Новая линия. **17.00.** Сказки для родителей. **17.30.** Не быть динозавром... **17.45.** Проще простого. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Подробности. **19.40.** Премьера телефильма «Санта-Барбара». 277-я серия. **20.30.** Балета мир волшебный. **21.35.** Бесшумные лидеры. **22.05.** Экран криминальных сообщений. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Господа-товарищи. **23.10.** Живая афиша. **23.35.** Фестиваль «Просто друзья».

ПОЛЬША-I

13.15. Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Для детей. **14.10.** Образовательное телевидение. **14.40.** Звездное путешествие. **14.55.** Клиника больных машин. **15.10.** Из истории техники. **15.20.** 3-2-1. Контакт. **16.00.** Книга чудес техники. **16.15.** Со знанием по жизни. **16.30.** Телекомпьютер. **16.55.** Программа дня. **17.05.** Программа для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Энциклопедия второй мировой войны. **18.45.** В кино и на кассете. **19.05.** «Марфи Браун». Сериал пр-ва США. **19.30.** Рядом с нами. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.00.** Сеймограф. **21.25.** «Гомер и Эдди». Фильм пр-ва США. **23.10.** Публицистическая программа. **23.40.** Развлекательная программа. **00.00.** Вечерние новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** Документальный фильм. **01.30.** Сабат. **02.10.** Программа французского телевидения.

ПОЛЬША-II

12.00. Панорама. **12.05.** Спортивная студия. **12.35.** Цирки мира. **13.50.** Развлекательная программа. **14.00.** Панорама. **14.05.** «Над рекой». Сериал пр-ва Австралии. **15.00.** Фильм пр-ва Польши. **16.20.** Музыкальная программа. **16.55.** Приветствие. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.15.** Тележурнал. **17.45.** Отчизна. **18.00.** Тележурнал. **18.10.** Католическая программа. **18.35.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. Телетурнир. **20.05.** Документальный фильм. **21.20.** Варшавские театральные встречи. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спорт. **22.35.** Экологическая программа. **22.40.** Польша — Германия: круглый стол. **23.10.** «Крик». Фильм пр-ва Польши. **01.00.** Панорама. **01.05.** «Враг врага». Сериал пр-ва Швеции.

9, СРЕДА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам сусвету. **8.20, 21.50.** Надвор 'е. **8.30, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** Фільм-канцэрт. **9.00.** Беларуская літаратура. Вершы М. Багдановіча. **9.30.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.15.** Тэлевізійны дом кіно. **11.10.** Кінанарыс. **11.20.** Аэробіка. **11.55.** Творчы партрэт народнага мастака Беларусі Я. Чамадурава. **13.05.** «І не пакіну цябе...» Міжнародная праграма. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Кінанастальгія. «Дом, у якім я жыву». **15.15, 17.05** Мультфільмы. **15.40.** Відзьма-нявідзьма. **16.40.** Як нараджаецца музыка. **17.35.** «Архіварыус». Старадаўнія рамансы выконвае В. Вуячыч. **18.10.** Абласныя навіны. (Гомель). **18.25.** «Гарадніца». Літаратурна-мастацкая праграма. (Гр.). **19.15.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **19.25.** Рэпартаж з сесіі абласнога Савета народных дэпутатаў. (Гр.). **20.00.** Старты Лілехамера. Сустрэча ў Савеце Міністраў Беларусі з алімпійскай зборнай рэспублікі. **20.25.** Дарунак «Тэлесябрына». **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **22.00.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял; НІКа; «Аб 'ектыў-тэатр» на фестывалі ў Карлсруэ (Германія). 1-я частка.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 17.00, 20.00, 00.00. Новости. **5.20.** Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.20.** Сорока. **8.40.** Премьера худ. телефильма «Просто Мария». **9.30.** Клуб путешественников (с сурдопереводом). **10.20, 15.20.** Джэм. **10.50, 00.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Первая любовь». Худ. телефильм. **12.35.** Торнадо мира. **13.05.** «Горячев и другие». Телесериал. 3-я серия. **13.35.** Да умирится же с тобой... **14.25.** Предприниматель. **15.20.** «Проделки Рамзеса». Мультфильм. Фильмы 1-й и 2-й. **16.20.** Клуб-700. **16.50.** Загадка СБ. **17.25.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **18.00.** Просто Мария. **18.45.** «Ночь. Улица. Фонарь. Тусовка». Авторская программа В. Молчанова. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Песня-94. **21.40.** Актеры и судьбы. Худ. фильм «Свадьба в Малиновке». **23.30.** Белое и черное. **00.30.** MTV.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Видеопоэзия. **7.20.** Время деловых людей. **7.50.** Мульти-пульти. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** Момент истины. **9.25.** Памяти великого художника. **10.10, 16.15.** Новая линия. **11.30.** Худ. телефильм. «Санта-Барбара». 277-я серия. **11.50.** «К-2» представляет: «Кинограф». **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** Худ. фильм «Анна Каренина». 1-я серия. **14.40.** Концерт. **14.55.** Телегазета. **15.00.** Ретро-шлягер. **15.30.** Там-там новости. **15.45.** Студия «Рост». **17.00.** Хозяин. **17.30.** Премьера фильма «Женщины мира». 8-я серия. **18.00.** «Время, назад!». В. Мейерхольд. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера телефильма «Санта-Барбара». 278-я серия. **20.25.** L-клуб. **21.15.** 60 минут. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** Из зала Верховного суда РФ. **23.10.** Экран криминальных сообщений. **23.20.** Тишина № 9.

ПОЛЬША-I

13.15. Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Для молодежи. **14.30.** Каталог памятников истории. **14.40.** Как вызвать иллюзии. **14.50.** Театр барокко и его дочь опера. **15.20.** Оперетка. **15.40.** Репортаж. **15.55.** Театр Польши. **16.15.** Театры, театры, театры. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Здоровье. **18.40.** Репортаж. **19.05.** «Сумасшедшие записки». Сериал пр-ва США. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.15.** Спортивная студия. **22.45.** Играем песни. **23.30.** Публицистическая программа. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** «Карьера Франклина». Фильм пр-ва США. **01.55.** Час для бессонницы.

ПОЛЬША-II

14.00. Панорама. **14.05.** «Прием на десять персон». Фильм пр-ва Польши. **15.00.** «Говори мне Рокфеллер». Фильм пр-ва Польши. **16.30.** Развлекательная программа. **16.55.** Приветствие. **17.00.** Панорама. **17.15.** Тележурнал. **17.25.** Летний журнал. **17.50.** Розыгрыш лото. **17.55.** Кто ты есть? **18.05.** От первого до первого. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Свидетели XX века. **21.00.** «Прием на десять персон». Фильм пр-ва Польши. **22.00.** Панорама. **22.30.** Экспресс репортеров. **23.05.** «В эфире». Сериал пр-ва США. **23.30.** Театр в кадре. **00.15.** Знаки времени. **00.25.** Театральная программа. **01.00.** Панорама. **01.05.** Концерт.

10, ЧЕТВЕРГ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10.** Складчына. **8.30, 21.35.** Пад купалам сусвету. **8.40, 21.50.** Надвор 'е. **8.50, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **8.55, 15.15.** Фільм-канцэрт. **9.25.** Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.15.** «Сабачае жыццё». Тэленарыс. **10.45.** Зінаіда Мажэйка. **11.30.** Канцэрт-вальс. **12.05.** «Успаміны Барыса Пастэрнака». Дак. фільм. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** «Сад жаданняў». Маст. фільм. **15.45.** Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. **16.45.** «Папараць-кветка». Шоу-віктарына. **17.20.** «Пядзя зямлі». Праграма Малдаўскага тэлебачання. **17.50.** Складчына. **18.10.** Абласныя навіны (Гр.). **18.25.** Размова з нагоды. (Гр.). **18.40.** Сустрэча для вас. Рэпартаж з брыфінга УУС аблвыканкама. (Гр).) **19.00.** Зачытайце маё пісьмо... **19.05.** Роднае слова. **19.35.** Дзелавая размова. **20.00.** «Паэтычная гасцёўня». Новыя вершы У. Марука. **20.15.** Пазіцыя ўрада. **20.30.** Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **22.00.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял; НІКа; «Аб 'ектыў-тэатр» на фестывалі ў Карлсруэ (Германія). 2-я частка.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 17.00, 20.00, 00.00. Новости. **5.20.** Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Обзор рынка недвижимости. **8.20.** Купание бабушки. **8.40.** Премьера телефильма «Просто Мария». **9.30.** Концерт Государственного академического русского народного хора имени М. Пятницкого. **10.00.** Городской этюд. **10.10, 16.10.** ...До 16 и старше. **10.50, 00.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Фантазия». Худ. телефильм. **12.30, 00.30.** Футбол. На пути к Уэмбли. **13.30.** «Горячев и другие». Телесериал. 4-я серия. **14.25.** Предприниматель. **15.20.** «Проделки Рамзеса». Мультфильм. Фильмы 3-й и 4-й. **15.45.** Концерт Кубанского ансамбля «Казачья вольница». **16.50.** Технодром. **17.25.** Лабиринт. **17.50.** Документы и судьбы. **18.05.** «Просто Мария». **19.00.** Фредерико Феллини. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Лотто «Миллион». **21.25.** Премьера худ. телефильма «Твин Пикс». 29-я серия. **22.10.** Телешоу «50х50». **23.35.** Автошоу.

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Сигнал. **7.20.** Время деловых людей. **7.50.** Поехали. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30, 15.55.** Новая линия. **9.10.** А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». **9.50.** «Голубой огонек» на Шаболовке. **11.50.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 278-я серия. **12.40.** Крестьянский вопрос. **13.25.** Худ. фильм «Анна Каренина». 2-я серия. **14.30.** «Городок». Развлекательная программа. **14.55.** Параллели. **15.10.** Там-там новости. **15.25.** Студия «Рост». **16.40.** Будни. **17.25.** Отечество мое. **17.55.** Я — лидер. **18.15.** Сам себе режиссер. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Подробности. **19.40.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 279-я серия. **20.30.** Экспоцентр представляет. **20.35, 22.55.** Новогодний аттракцион-94. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель.

ПОЛЬША-I

7.00. Кофе или чай? **10.00.** Новости. **10.10.** Программа дня. **10.15.** Мама и я. **10.30.** Дошкольники дома. **10.55.** Поговорим о детях. **11.05.** «Полицейские из Майями». Сериал пр-ва США. **11.55.** Музыкальная программа. **12.00.** Четверть часа на экране. **12.15.** Тележурнал. **12.40.** Программа о малышах. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Для молодежи. **14.30.** Документальный фильм. **15.00.** Мы живем в Польше. **15.15.** Не только динозавры. **15.30.** Животные мира. **16.30.** Телетурнир. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Телетурнир. **18.45.** Антенна. **19.05.** Документальный фильм. **19.30.** Католическая программа. **20.00.** Музыкальная программа. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.00.** Правительственный журнал. **21.20.** «Полицейские из Майями». Сериал пр-ва США. **22.15.** Только в первой программе. **23.00.** Развлекательная программа. **23.25.** Пегас. **00.00.** Хозяйственные новости. **00.20.** Горячая линия. **00.30.** Музыкальная программа. **00.35.** «Огненная кровь». Документальный сериал. **01.25.** Это люблю.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Развлекательная программа. **9.05.** Местная программа. **9.35.** Мультсериал. **10.00.** Трансляция заседаний сейма. **10.10.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **10.40.** Мир женщин. **11.05.** Документальный фильм. **11.55.** Студия второй программы. **12.00.** Панорама. **12.05.** Студия второй программы. **12.35.** Цирки мира. **13.50.** Развлекательная программа. **14.00.** Панорама. **14.05.** Развлекательная программа. **14.35.** Песни Солнечной улицы. **15.00.** «Обманщица». Художественый фильм. **16.55.** Приветствие. **17.00.** Панорама. **17.05.** Спортивная студия. **17.35.** Мульт-хобби. **17.55.** Жизнь рядом с жизнью. **18.30.** «Любовь и дипломатия». Сериал пр-ва Канады. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.35.** Колесо фортуны. **20.05.** Документальный фильм. **21.00.** Карнавальное настроение. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спорт. **22.40.** Документальная программа. **23.00.** Художественный фильм. **01.10.** Панорама. **01.05.** TV Данте.

11, ПЯТНИЦА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам сусвету. **8.20, 21.50.** Надвор 'е. **8.30, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **8.35.** Фільм-канцэрт. **9.00.** Беларуская літаратура. **9.30.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **10.15.** «Пяць зорак». Тэлегульня. **11.15.** Тэленарыс. **12.20.** Пазіцыя ўрада. **12.35.** Баль Аляксандра Малініна. **13.30.** Навіны (з сурдаперакладам). **13.40.** Дзелавая хроніка. **13.50.** «Прынц-прывід». Маст. фільм (з субцітрамі). **15.10.** Дак. фільм. **16.15.** Для дзяцей. Гукі музыкі чароўнай. **17.15.** Вёска і людзі. **18.00.** Дзённік Прынёмання. (Гр.). **18.10.** «Толькі па пятніцах». Інфармацыйна-публіцыстычная праграма. (Гр.). **19.10.** Незабыўнае: вайна і людзі. **19.30.** Беларускія музычныя весткі. **19.50.** Рок-айленд. **20.20.** У добры шлях, Алімпіяда. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **22.00.** На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял, НІКа, «Сезар і Разалі». Маст. фільм (Францыя).

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

5.00, 8.00, 17.00, 20.00, 00.00. Новости. **5.20.** Утренняя разминка. **5.30.** Утро. **7.45.** Мультфильм. **8.20, 15.20.** Худ. фильм «Пока бьют часы». **9.50.** Воронежские девчата. **10.20, 18.15.** Америка с М. Таратутой. **10.50, 00.20.** Пресс-экспресс. **11.00, 14.00.** Новости (с сурдопереводом). **11.20.** «Беседы при ясной луне». Фильм-спектакль. **13.25.** Кинофестиваль «Год коренных народов мира». **14.25.** Предприниматель. **14.35.** Бизнес-класс. **15.10.** Народные мелодии. **16.50.** Азбука собственника. **17.25.** Новости культуры. **17.40.** Человек и закон. **18.45.** Поле чудес. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** Премьера худ. телефильма «Твин Пикс». 30-я серия. **21.45.** Человек недели. **22.05.** После премьеры. **22.35.** Академия. **23.05.** Музобоз. **23.45.** Программа Х. **00.30.** Площадка «Обоза».

КАНАЛ «РОССИЯ»

6.00, 13.00, 19.00, 22.20. Вести. **6.20.** Требуются... Требуются... **6.30.** Формула-730. **7.00.** Не быть динозавром... **7.20.** Время деловых людей. **7.50.** Поехали. **8.00.** Всемирные новости Эй-би-си. **8.30.** «Ностальжи» — музыка всех поколений. **9.20.** А. С. Пушкин. «Евгений Онегин». **9.50.** Обратный адрес. **10.20, 16.05.** Новая линия. **10.50.** Худ. телефильм «Санта-Барбара». 279-я серия. **11.40, 13.25.** Телевизионный театр России. **12.35.** Телегазета. **12.40.** Крестьянский вопрос. **14.20.** Непознанная Вселенная. **14.50.** Бизнес в России. **15.20.** Там-там новости. **15.35.** Иран: прошлое, настоящее и будущее. **16.50.** «Невеста Бигуди». Худ. фильм. 1-я серия. **17.45.** «Государственный герб России». Док. фильм. **18.15.** Пушкин и судьбы русской культуры. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Подробности. **19.35.** Премьера телеэкрана. «Прогулка по эшафоту». **22.05.** «Шипы и розы». Мультфильм для взрослых. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Спортивная карусель. **22.55.** «Иван Грозный». Худ. фильм. 1-я серия.

ПОЛЬША-I

7.00. Кофе или чай? **10.00.** Новости. **10.10.** Программа дня. **10.15.** Мама и я. **10.25.** Дошкольники дома. **11.05.** Фильм пр-ва Франции. **12.50.** Музыкальная программа. **12.45.** Репортаж. **13.00.** Новости. **13.10.** Программа дня. **13.15.** Сельскохозяйственная программа. **13.45.** Программа для молодежи. **14.30.** На карусели. **14.45.** Каждый имеет право. **15.00.** Состояние души. **15.15.** Сумасшедшие медицины. **15.25.** Телепластикон. **15.40.** Карнавал в Венеции. **15.55.** Совершенные, несовершенные. **16.10.** Если не Оксфорд, то что? **16.50.** Полюбить себя. **16.55.** Программа на вечер. **17.05.** Программа для молодежи. **17.50.** Музыкальная программа. **18.00.** Телеэкспресс. **18.20.** Журнал потребителя. **18.40.** Публицистическая программа. **19.00.** Свидание «втемную». **19.45.** Сатирическая программа. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.15.** «Буффало Билл и индейцы». Вестерн пр-ва США. **23.25.** Дело для репортера. **00.00.** Новости. **00.15.** Горячая линия. **00.25.** Музыкальная программа. **00.30.** «Красивая и бестия». Фильм пр-ва Англии. **02.00.** Ревю и кабаре в Париже.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Развлекательная программа. **9.05.** Местная программа. **9.35.** «Батмэн». Мультсериал. **10.00.** Студия второй программы. **10.10.** Музей мира. **10.30.** Мир женщин. **11.00.** Программа для детей. **12.00.** Панорама. **12.05.** Спортивная программа. **12.35.** Цирки мира. **13.50.** Развлекательная программа. **14.00.** Панорама. **14.05.** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **15.00.** «Сумасшествие панны Евы». Фильм пр-ва Польши. **16.40.** Программа для молодежи. **17.00.** Панорама. **17.05.** Приветствие. **17.10.** Публицистическая программа. **17.35.** «Графиня Цосель». Сериал пр-ва Польши. **18.15.** Музыкальная программа. **18.40.** Телетурнир. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **22.00.** Панорама. **22.30.** Спортивная программа. **22.40.** Разлекательная программа. **23.15.** «Остановка Аляска». Сериал пр-ва США. **00.00.** Телетеатр. «Как молния». **01.00.** Панорама. **01.05.** Концерт. **02.00.** «Однажды в Лиссабоне». Сериал пр-ва Португалии.

12, СУББОТА

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 21.35.** Пад купалам сусвету. **8.20, 21.45.** Пяць хвілін на жарты. **8.25.** Надвор 'е. **8.35.** Мама для маманцяняці. **8.45.** «Ніхто, акрамя цябе». Тэлесерыял. **9.30.** Здароўе. **10.00.** Паказвае Брэст. **11.00.** Тыдзень планеты. **11.15.** «Сезар і Разалі». Маст. фільм. **13.05.** «Усе мы родам з дзяцінства». Выступаюць госці I Рэспубліканскага фестывалю. **13.35.** Паэтычная гасцёўня. **14.05.** «Мой маленькі поні». Мультфільм (ЗША). **14.35.** Як чытаюць Біблію. Перадача 1-я. **15.05.** Да 70-годдзя «Беларусьфільма». «Лясная быль». **16.15.** Наваселле не адмяняецца. **17.00.** Мультфільм. **17.10.** Ансамбль «Бяседа» і заслужаная артыстка Беларусі С. Суседчык. **17.35.** Фірма «Эмір» прадстаўляе. **18.05.** Творчае маладзёжнае аб 'яднанне «Крок». Сумесная праграма з творчым аб 'яднаннем «Гарт» (г. Кіеў). **19.35.** «Нов і К»-топ-10. **20.35.** Калыханка. **21.00.** Панарама. **21.50.** «Апошняя восень». Маст. фільм. 1-я серыя. **23.20.** НІКа. **23.35.** Каскад. **23.50.** Відзьма-нявідзьма. **00.50.** Баскетбол. Чэмпіянат МПБЛ. РТІ (Мінск) — ЦСКА (Масква).

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.00, 20.00. Новости. **6.25.** Утренняя разминка. **6.35.** Мультфильм. **6.45.** Субботнее утро делового человека. **7.30.** Выступает молодежный фольклорный ансамбль «Майдан». **8.00.** «Марафон-15» представляет... **8.30.** В эфире межгосударственная телерадиокомпания «Мир». **9.55.** Утренняя почта. **10.25.** Смак. **10.40.** Медицина для тебя. **11.15.** Ночевала тучка золотая... **11.55.** Экстро-НЛО. **12.25.** Жизнь и политика. **12.55.** XVII зимние Олимпийские игры. Хоккей. Сборная Финляндии — сборная Чехии. **15.30.** Премьера худ. фильма для детей «Пеппи Длинный чулок». 21-я серия. Заключительная. **16.00.** «Диво». Международный телефестиваль дизайнеров и художников-модельеров. **16.15.** В мире животных. **16.55.** Торжественное открытие XVII зимних Олимпийских игр. Трансляция из Лиллехаммера. **19.05.** Любовь с первого взгляда. **19.40.** Спокойной ночи, малыши! **20.45.** «Коламбия пикчерс» представляет премьеру худ. фильма «Великолепная пара». 3-я серия. **21.35.** Миниатюра. **21.50.** Премьера худ. фильма «И Мор расскажет». 2-я серия. **22.55.** Творческий вечер Т. Гвердцители. **00.00.** Новости+погода. **00.20.** «Все сначала». Рассказывает Вадим Козаченко.

КАНАЛ «РОССИЯ»

8.00. Мегаполис. **8.30.** Наш сад. **9.00.** Студия «Рост». **9.30.** Пилигрим. **10.15.** Как жить будем? **11.00.** Фильмы студии им. М. Горького. «Комиссар». **13.00, 19.00, 22.20.** Вести. **13.20.** Крестьянский вопрос. **13.40, 17.10.** Телеэрудит. **13.45.** Пигмалион. **14.15.** Вход со двора. **15.00.** Черное и белое. **15.30.** Золотая шпора. **16.00.** Футбол без границ. **16.55.** Фильм-премьер. **17.15.** Премьера док. фильма «Россия молодая». 2-я серия. **18.15.** Устами младенца. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** На XVII зимних Олимпийских играх. Хоккей. Россия — Норвегия. **22.00.** Репортер. **22.40.** Автомиг. **22.45.** Звезды говорят. **22.50.** Программа «А». **23.50.** «Иван Грозный». Худ. фильм. 2-я серия.

ПОЛЬША-I

8.00. Информационно-хозяйственный журнал. **8.20.** Агрорынок. **8.45.** Из Польши. **9.05.** Открытый дом. **9.25.** Все об огороде. **9.50.** Программа дня. **10.00.** Новости. **10.10.** «Зерно». Программа католической редакции для детей. **10.35.** Программа для молодежи. **12.10.** Документальный фильм. **13.00.** Новости. **13.10.** Полчаса для семьи. **13.40.** Тележурнал. **14.15.** Спортивная студия. **15.00.** Мультфильмы Диснея. **16.15.** Зимнее MTV. **16.35.** Телеэкспресс. **16.55.** Спортивная студия. Торжественное открытие зимней олимпиады. **19.10.** «День за днем». Сериал пр-ва США. **20.00.** Детский тележурнал. **20.10.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.00.** Польские зоопарки. **21.30.** «Отец, сын и любовница». Фильм пр-ва США. **23.05.** Спортивная студия. **00.05.** Новости. **00.10.** Карьеры и барьеры. **01.40.** «Жить и умереть в Лос-Анжелес». Фильм пр-ва США. **03.35.** Концерт.

ПОЛЬША-II

8.30. Панорама. **8.35.** Военно-публицистическая программа. **9.00.** Программа для детей. **10.00.** «Такие одинокие». Программа для глухонемых. **10.20.** Урок языка глухонемых. **10.25.** Приветствие. **10.35.** Сообщество в культуре. **11.05.** Студия второй программы. **11.10.** Польские монастыри. **11.40.** Программа Е. Овсяка. **12.00.** Встречи с музыкой. **13.00.** Академия польского кино. «Солнце восходит раз в день». **15.00.** Документальный фильм. **15.20.** Студия второй программы. **15.30.** Спортивная студия. **16.25.** Животные мира. **16.55.** Розыгрыш лото. **17.00.** Панорама. **17.05.** Трижды искусство. **17.30.** Программа К. Глондыса. **17.50.** Программа на вечер. **18.05.** «Сорокалетний —20 лет спустя». Сериал пр-ва Польши. **19.00.** Панорама. **19.05.** Местная программа. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Документальный фильм. **20.35.** Программа о Я. Вольку. **21.10.** Публицистическая программа. **22.00.** Панорама. **22.25.** Слово на воскресенье. **22.30.** Концерт. **23.20.** «Беглец. Фильм пр-ва США. **01.00.** Панорама. **01.05.** Спортивная студия. Зимняя олимпиада.

13, ВОСКРЕСЕНЬЕ

БЕЛАРУСКАЕ ТЭЛЕБАЧАННЕ

8.00. Раніца рэспублікі. **8.10, 20.35.** Пад купалам сусвету. **8.20, 21.00.** Пяць хвілін на жарты. **8.25.** Слова да чалавека. **8.55.** «Зоркі на экране». «Апошняя восень». Маст. фільм. 1-я серыя. **10.25.** Белыя і чорныя. **10.55.** Аэробіка. **11.30.** АВС-клуб. **11.45.** Асілак. **12.45.** MTV. **13.15.** «Свята танца». Міжнародны фестываль спартыўных танцаў. **14.05.** Гран-пры праграмы «Фаварыт-шоу». **15.00.** Шоу-TV «Тры апельсіны». **15.30.** Беларусы ў Амерыцы. **16.10.** «Тэлебом»-баль. **17.15.** Паміж намі, жанчынамі. **18.00.** «Гінес-шоу (Вялікабрытанія — ЗША). **18.30.** Тэлефестываль заходне-палескай песні. **19.40.** Студыя «Тэлесябрына». **20.00.** Панарама. **20.40.** Калыханка. **21.10.** «Сінема прадстаўляе»: «Мужчынская справа». (Францыя). **22.50.** Не забудзьцеся ўключыць тэлевізар. **23.00.** Каралеўскае паляванне.

КАНАЛ «ОСТАНКИНО»

6.00, 17.20, 00.00. Новости. **6.20.** Утренняя разминка. **6.30.** Телесеренада. **7.00.** Час силы духа. **8.00.** Арт-курьер. **8.30.** С утра пораньше. **9.00.** Полигон. **9.30.** Спортлото. **9.45.** Пока все дома. **10.15.** Утренняя звезда. **11.05.** Марафон-15. **11.45.** Клуб путешественников. **12.30.** Провинция. КТВ-1 и канал «Франс интернасьональ» представляют. **13.00.** Премьера мультфильма «Пиф и Геркулес». **13.10.** Премьера док. фильма «Подводная одиссея команды Кусто». **14.00.** Новости (с сурдопереводом). **14.20.** Диалог в прямом эфире. **15.00.** XVII зимние Олимпийские игры. Санный спорт. Двойки. Мужчины. **16.45.** Премьера мультфильмов «Кот Феликс», «Настоящие охотники за привидениями». **16.05.** Живое дерево ремесел. **17.40.** Панорама. **17.20.** Телелоция. **17.35.** Голоса России. Концерт, посвященный закрытию II-го Всеросийского телерадиоконкурса исполнителей народной песни. **19.20.** Премьера худ. телефильма «Тартюф». **21.00.** Воскресенье. **21.45.** XVII зимние Олимпийские игры. Конькобежный спорт. 5000 м. Мужчины. **22.45.** Вокзал мечты. **22.30.** «Два кулака». Мультфильм для взрослых. **23.40.** Дневник Олимпиады. **00.20.** XVII зимние Олимпийские иры. Хоккей. Сборная Швеции — сборная Словакии. 3-й период.

КАНАЛ «РОССИЯ»

8.00. Доброе утро. **8.30.** Большой хоккей. **9.00.** Студия «Рост». **9.30.** Здоровье. **10.00.** Аты-баты... **10.30.** 12.40. Крестьянский вопрос. **10.50.** На XVII зимних Олимпийских играх. **13.00, 19.00, 22.20.** Вести. **13.20.** Не вырубить... **13.35.** А. Солженицын. «Я обещаю никогда не изменить истине». **12.20.** Изабель. **15.05.** Лучшие игры НБА. **16.00.** Белая ворона. **16.50.** Волшебный мир Диснея. **17.45.** Шпионаж. **18.15.** У Ксюши. **18.45.** Праздник каждый день. **19.25.** Кинотеатр Си-би-эс. «Слепая справедливость». **21.10.** Олимпийский курьер. **21.40.** Коробка передач. **22.20.** Автомиг. **22.25.** Звезды говорят. **22.30.** На XVII зимних олимпийских играх. Фигурное катание.

ПОЛЬША-I

8.00. Сельское хозяйство в мире. **8.15.** Сельскохозяйственный журнал. **9.30.** Сельскохозяйственная программа. **9.55.** Программа дня. **10.00.** Программа для молодежи. **11.40.** Репортаж. **12.00.** Спортивная студия. Зимняя олимпиада. **13.30.** Телеконцерт пожеланий. **14.00.** Музыкальный ящик. **14.45.** С камерой среди зверей. **15.00.** В старом кино. Золотые годы английской комедии. **16.50.** Телеэкспресс. **17.05.** Спортивная студия. Зимняя олимпиада. **18.30.** «Династия Колби». Сериал пр-ва США. **19.20.** 7 дней мир. **20.00.** Вечеринка. **20.30.** Главный выпуск новостей. **21.15.** «Солнце и тень». Фильм пр-ва США. **22.10.** Развлекательная программа. **23.00.** Спортивная студия. **00.05.** Карнавальное настроение. **00.35.** Третье поколение. Черная комедия пр-ва Германии. **02.20.** Фортепьянный концерт.

ПОЛЬША-II

8.30. Эхо недели. **9.00.** Мультфильм. **9.25.** Фильм для глухих. **10.10.** Слово на воскресенье. **10.15.** Приветствие. **10.30.** Местная программа. **10.50.** Спортивная студия. Зимняя олимпиада. **12.00.** Час с Ганной Берберой. **13.00.** «Еще один шанс». Фильм пр-ва США. **15.10.** Программа о животных. **15.30.** Путешествие во времени и пространстве. **16.30.** «Вов». Сериал пр-ва Польши. **17.00.** Панорама. **17.10.** Приветствие. **17.20.** Телетеатр. «Идеальная пара». **17.55.** «Дети, заботы и мы». Сериал пр-ва США. **18.20.** События недели. **18.50.** Музыкальный журнал. **19.30.** Телетурнир. **20.00.** Спортивная программа. Зимняя олимпиада. **21.00.** Мультфильм. **21.10.** Специальная линия. **22.00.** Панорама. **22.30.** Концерт. **23.20.** «Отцы и сыновья». Сериал пр-ва Германии. **00.30.** Концерт. **01.00.** Панорама. **01.05.** Спортивная студия. Зимняя олимпиада. **01.20.** Спортивная студия. Профессиональный баскетбол.

АПОШНЯЯ СТАРОНКА

ЯДНАЕ ПЕСЬНЯ

Два дні (15-16 студзеня) у Слонімскім РДК у рамках аб'яўленага ААН 1994 года Міжнародным годам сям'і праходзіў рэспубліканскі фэстываль сямейных ансамбляў.

Заснавальнікам фэстывалю выступілі Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, Гарадзенскае вабласное ўпраўленьне культуры, выканкамы Слонімскага раённага і гарадзкога Саветаў. Таму і гонар вітаць удзельнікаў першага фэстывалю сямейных ансамбляў выпаў гораду над Шчарай.

На дзіва, разнастайна шырокім быў рэпэртуар сямейных калектываў. Тут і гарманісты, і прыпеўнікі, фальклорныя і інструментальныя гурты, дуэты. Каля ста нумароў было прадстаўлена на суд журы і гледачоў.

Адметная асаблівасьць фэстывалю ў тым, што пераважная большасьць твораў - гэта песенны фальклор, прыпеўкі беларусаў. Фэстываль яшчэ раз пераканаўча падцьвердзіў, што народ стараецца захоўваць і берагчы спадчыну і традыцыі.

Пётр Жэбрак.

СЯРГЕЙ САЛАДОЎНІКАЎ ВЯРТАЕЦЦА?

Нядаўна ў «Прэс-боле» прамільгнула паведамленьне, што галоўны трэнер гарадзенскага «Немана» В.Янычкін зьбіраецца зрабіць афіцыйную прапанову С.Саладоўнікаву аб вяртаньні ў каманду.

Адразу пасьля прыезду славутага форварда з міжнароднага турніру ў Магілёве пазаштатны карэспандэнт «Пагоні» папрасіў яго пракамэнтаваць гэтую навіну.

- Дагэтуль такога запрашэньня я не атрымаў. Калі атрымаю, то й буду штосьці канкрэтнае рашаць.

- Большасьць гарадзенскіх аматараў футбола лічыць, што Вы маглі б істотна дапамагчы «Нёману».

- Хацелася б пагуляць яшчэ на вышэйшым узроўні й дапамагчы роднай камандзе, тым больш, што футбольнае жыцьцё кароткае. І хаця зараз знаходжуся ў добрай спартыўнай форме, узьнікае многа іншых пытаньняў.

- Ёсьць якія-небудзь перашкоды?

- Гэта будзе залежыць ад таго, як «Нёман» зможа дамовіцца з кіраўнікамі маей новай каманды «Кардан-флаерз». Калі клубы знойдуць паразуменьне, пытаньне аб пераходзе можа быць вырашана станоўча. З другога боку, як стала вядома, мой асабісты кантракт вельмі заблытаны. Зараз і сам дакладна ня ведаю, якому клюбу належу. Здаецца, што нябожчык У.Грышановіч пазусім «прадаў» правы на мяне беластоцкай «Ягэлёніі». Нешта накшталт гісторыі С.Гоцманава з гэрманскім «Галенштарам».

- Дык усёж, ці ўбачыць футбольная Горадня лепшага бамбардзіра Беларусі «усіх часоў» у шэрагах «Нёмана»?

- Жаданьне дапамагчы маладым футбалістам ёсьць. Астатняе будзе залежыць не ад мяне.

І.ПРЫВАРОЦКІ.

«СЕНЬНЯ СЬВЯТА Ў НАШАЙ ХАЦЕ»

- так называлася тэатральнае прадстаўленьне, якое адбылося ў мінулую пятніцу ў Палацы дзіцячай і юнацкай творчасьці ў Горадні. Дванаццаць дзіцячых калектываў амаль з усяе вобласьці бралі ўдзел у ім і заставілі аб сабе самыя добрыя ўражаньні. Гэтым разам не было ні пераможцаў, ні пакрыўджаных. Усе атрымалі падарункі, граматы. Самым шчасьлівым дасталіся пуцёўкі ў піянэрскі лагер «Зубраня».

Дзеткі здолелі зрабіць для сябе й акружаючых сапраўднае сьвята. І добра было б, калі б яны зразумелі, што ў жыцьці такія сьвяты за іх ніхто й ніколі ня зробіць. У сваёй хаце мы ўсё павінны рабіць самі, і сьвяты тасама.

Ф.МАЛЕЦКАЯ.
Фатаграфаваў А.УЛАДАСЕВІЧ.

ВАР'ЯТ І Ў ДАДАТАК АДМЫСЛОВЕЦ

Амэрыканскія газэты зноў знайшлі сэнсацыю. Справа ў тым, што лекары пры рэнтгэнаўскім абсьледаваньні выявілі ў адзінаццацігадовага жыхара Дэтройта Цімаці два мозгі. Кожны з двух мозгаў папераменна кіруе псыхалягічнымі й духоўнымі пачуцьцямі хлопчыка. І, вядома ж, кожны з іх раскрывае ў псіхіцы дзіцяці сваю «асобу». Калі правы мозг кіруе паводзінамі хлопчыка, то ён - адмысловец, калі ж прыярытэт бярэ левы мозг, то, па словах бацькоў Цімаці, ён становіцца вар'ятам. Часам хлопчык гадзінамі маўчыць, часам яму падабаецца цытаваць санэты Шэкспіра, а часам ен становіцца абыякавым, і замест выключных ведаў па літаратуры на ўроках пачынае чытаць па складах.

Лекры выказваюць перасьцярогі, што з узростам адзін з мозгаў павінен стаць больш пасіўным. Шкада будзе, калі перавагу атрымае левы мозг Цімаці.

ТЭЛЕСЭКС З МАДОНАЙ

Каралева сэксу ў чарговы раз стварыла нечаканасць. Новы жарт на гэты раз каштаваў ёй 1000 даляраў. Зьнянацку зорка паклікала сваіх сябровак на экстравагантную вечарыну.

На жаль, запрошаным сяброўкам, давялося ўсю ноч правесьці, трымаючы ў руках тэлефонныя слухаўкі і стала набіраць нумары тэлефонаў, па якіх можна было весьці сэксуальныя размовы з невядомымі.

Нястомная Мадона засталася вельмі задаволена выдумкай, ноч з тэлесэксам адбылася, хоць лічыльнік і налічыў тысячу «баксаў». Затое сяброўкі ў роспачы, што наогул пры сустрэчы выкіне ня ўрымсьлівая зорка.

БАРБАРА СТРЭЙЗЭНД-СКРУДЖ

Вакол імя кіназоркі Барбары Стрэйзэнд разпаліўся сапраўдны вэрхал.

Справа ў тым, што зорка - уладальніца 200 мільёнаў даляраў, абвінавачваецца ў «жорсткай скнапнасьці». Канфлікт распачаўся пасьля таго, як стала вядома, што яе 84-гадовая маці жыве вельмі бедна. Бабульцы часам не хапае сродкаў, каб заплаціць за кватэру. Таму, жабрачка-маці вымушана адмаўляць сабе амаль ва ўсім. А нядаўна, ў мэтах эканоміі, яна адключыла нават электрычнасьць у сваей кватэры.

Цікава, як такія адносіны дачкі-міліянэршы да маці адаб'юцца на яе кар'еры.

Гарадзенская вабласная Рада БНФ заклікае

У гэты складаны й цяжкі для нашай Бацькаўшчыны, Беларусі час, калі ўладныя намэнклятурныя структуры раскрадаюць і распрадаюць здабытак нашага народу, выступаюць супраць беларускай незалежнасьці, мовы і культуры, усім, каму не абыякавы лёс нашай дзяржавы, трэба аб'ядноцца ў шырокім фронце, пад штандар Беларускага Народнага Фронта «Адраджэньне», уступайце ў БНФ!

Пішыце на адрас: 230025, г. Горадня, а/с 139. Тэлефануйце штодзень з 9.00 да 17.00 па тэлефоне 45-29-96.

Старшыня Рады БНФ «Адраджэньне».
Спадар М. БАУСЮК.

ЯК АБЕРАГЧЫСЯ АД РАДЫЯЦЫІ

Як абярагчыся ад радыяцыі, як зьменшыць узьдзеяньне радыяцыі на чалавека? Пытаньне, ад якога баліць галава ва ўсіх.

Уздзеяньне радыяцыі на чалавека можна зьменшыць і нават давесьці да нуля.

Як гэта зрабіць? Даказана, што вітамін Р разам з аскарбінавай кіслатой зьяўляецца добрым паглынальнікам радыяцыі. У прыродзе ёсьць ягады, якія маюць Р-актыўныя рэчывы й могуць зьмяншаць узьдзеяньне радыяцыі. Вядома, што пекцін (рэчыва, якое знаходзіцца ў яблыку) можа зьвязваць такія цяжкія элемэнты, як стронцый, цэзій, сьвінец, іртуць і іншыя. Аднак ня ўсе яблыкі маюць пекцін. Ім багата толькі наша беларуская антонаўка, пэпін-шафран, папяроўка (белы наліў), штрэйфлінг. Акрамя гэтага, трэба не забываць, што есьць морква, дзе сабраны разам усе вітаміны. Морква - добрая прафілактыка супраць рака і іншых хвароб. Еще моркву і вышэй згаданыя гатункі яблыкаў кожны дзень - не

«ПАГОНЯ»

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ

Заснавальнік: культурна-асьветніцкі фонд «Бацькаўшчына»

Адрас рэдакцыі: 230023, г. Горадня, вул. Дамініканская, 1.
Тэлефоны: 45-29-96, 45-41-83.
Газэта выдаецца штотыдзень па пятніцах.
Індэкс 63124. Ліцэнзія № 465.
Фотанабор, афсэтны друк.
Гарадзенская вабласная ўзбуйненая друкарня: 230003, г. Горадня, вул. Паліграфістаў, 4.

Падпісана да друку 4.2.94 г.

Тыраж 3938 экз. Зак. 468